

CARTA VMNÁÁⁿ VMNAAⁿ YEⁿ'E 'IIⁿ'YĀⁿ YEⁿ'E YĀĀⁿ CORINTO

Pablo idinguúⁿ yā carta 'cūū yen'e 'iiⁿ'yāⁿ yen'e yaacū na yāāⁿ Corinto

¹ 'Úú Pablo 'úú. Dendyuūs yaa'ví yā 'úú chi cuuvi apóstol yen'e Jesucristo tan'dúúcā chi Ndyuūs neⁿ'é yā. 'Úú ndúúcū hermano Sóstenes yaa'ví 'nū ndís'tiī. ² 'Úú idinguúⁿ carta 'cūū yen'e 'iiⁿ'yāⁿ chi i'téenu yā Ndyuūs, 'iiⁿ'yāⁿ chi snée yā na yāāⁿ Corinto. 'Iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ, Ndyuūs yaa'ví yā 'iiⁿ'yāⁿ chi cuuvi yen'e yā 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ti yen'e Cristo Jesús. Idinguúⁿ dendu'ū yen'e nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ yen'e nducyáácá yāāⁿ, 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chi ngaⁿ'angua'á yā ndúúcū Señor Jesucristo. Señor Jesucristo miīⁿ 'iivú Ndyuūs yen'é yā ndúúcū s'uūuⁿ. ³ Ndyuūs Chiida yú ndúúcū Señor Jesucristo cuuvi téé yā s'uūúⁿ cosa chí n'dáácā n'dai yen'é yā, ní 'íicú cunée vaadī 'diiīⁿ yen'é yā na staava yen'e yú.

Pablo caaⁿ'maⁿ yā gracias Ndyuūs caava chi Ndyuūs dateé yā 'iiⁿ'yāⁿ

⁴ Cuen'é daāⁿ'maⁿ ngaⁿ'á gracias Ndyuūs cáávā cosa chi n'daacā n'dai yen'é Ndyuūs chi dátee yā s'uūúⁿ chi yen'e Jesucristo. ⁵ Dendyuūs dateé yā tanducuén'e dendu'ū chi v'éé yen'é yā ti maaⁿ ní ndís'tiī ní yen'e Cristo ndis'tiī. Ní Ndyuūs chinnee yā ndís'tiī chi caaⁿ'máⁿ nī nduudu yen'é yā, ní teé yā ndís'tiī vaadī deenu. ⁶ 'Tíicā chiīⁿ chi 'úú

ngaⁿá nduudu cuaacu miiⁿ yeⁿē Jesucristo miiⁿ. Ní ndís'tiī n'giindiveéⁿ nī ní diiⁿ nī 'tíicā, ní ch'iⁿi nī chi nduudu miiⁿ chi cuaacu. ⁷ Ní cuuvi yeⁿé nī nducuéⁿē chi dateé Ndyuūs, ní ndís'tiī nguée diiⁿ faltar mar 'áámá. Neⁿé chi ndís'tiī 'cuεεtinée ngiinu nī Señor Jesucristo yeⁿē yú chi ndaa yā taama vmnéⁿēe. ⁸ Ní Cristo miiⁿ ní tée yā fuerzas ndís'tiī, ní 'cuεεtinée nī n'daacā ndiī nguuvi chí Jesucristo ndaa ntuúⁿ yā. Ní nguée véé nuuⁿndi yeⁿé nī nguuvi chí ndaa Señor Jesucristo yeⁿe yú. ⁹ Ndyuūs ní diiⁿ yā chí caⁿ'a yā chí diiⁿ yā. Ní yaa'ví yā ndís'tiī chí 'cuεεtinee nī ndúúcū daiyá yā chí Señor Jesucristo yeⁿē yú.

Vée divisiones nguaaⁿ 'iiⁿyāⁿ chí caⁿ'á yā nayáacū

¹⁰ Ndis'tiī hermanos yeⁿé, 'úú ngiicá ndís'tiī cáávā chí duuchi Señor Jesucristo yeⁿē yú chí 'cuεεtinée ngínú nī, ní nguée véé divisiones nguaaⁿ ndís'tiī. N'dáácā n'dai 'cuεεtinée nī ní daama daamá nī ndúúcū 'aama vaanicadiinūūⁿ yeⁿe ndís'tiī chí n'daacā ndúúcū tanducuéⁿē chí diiⁿ nī. ¹¹ N'duuví 'iiⁿyāⁿ yeⁿē familia yeⁿe n'daataá Cloé yaa'ví yā 'úú yeⁿe ndís'tiī hermanos yeⁿé. Ní ngaⁿá yā chí ndís'tiī n'gεεcu cheendí nī. ¹² Chuū chí yeⁿē chí caaⁿ'máⁿ. 'Áámá 'áámá ndís'tiī ngaⁿá nī yeⁿē 'áámá saⁿ'ā 'tíicā. 'Áámá yā ní ngaⁿ'a yā: 'Úú yeⁿē saⁿ'a Pablo; taamá yā ní ngaⁿ'a yā: 'Úú yeⁿē saⁿ'a Apolos; taamá yā ní ngaⁿ'a yā: 'Úú yeⁿē saⁿ'a Pedro; taamá yā ní ngaⁿ'a yā: 'Úú yeⁿe Cristo. ¹³ ¿'Áá cuaacu chí Cristo yeⁿē yú chí 'yaaⁿ yā? Nguée 'tíicā. ¿'Áá ca'neeⁿngá'āa Pablo cáávā nuuⁿndi yeⁿē ndís'tiī? Nguée. ¿'Áá

chεεdinuūⁿniⁿ nī ndúúcū chi duuchi Pablo? Nguée 'tíicā. ¹⁴ 'Úú cāⁿa: Gracias Dendyuūs, ti 'úú chi Pablo, nguée chεεdinúⁿniⁿ mar 'áámá ndís'tiī. Dámaāⁿ chεεdinuūⁿniⁿ saⁿā Crispo ndúúcū saⁿā Gayo. ¹⁵ Maaⁿ ní mar 'áámá ndís'tiī nguée cuuvi caaⁿmáⁿ nī chi ndεεdinuūⁿniⁿ ndúúcū chi duūchí. ¹⁶ Chεεdinuūⁿniⁿ ntúúⁿ 'iiⁿyāⁿ yeⁿe familia yeⁿe saⁿā Estéfanas. Ní yeⁿe tanáⁿā 'iiⁿyāⁿ 'úú nguée deenú chi ndεεdinuūⁿniⁿ du'ū ca táámá 'iiⁿyāⁿ. ¹⁷ Cristo nguée dichó'o yā 'úú chi cuεεdinuūⁿniⁿ 'iiⁿyāⁿ caati dichó'o yā 'úú chí caāⁿmáⁿ nduudu yeⁿe evangelio chí nduudu ngai yeⁿe Cristo. 'Úú nguée caaⁿmáⁿ ndúúcū nduudu deenu yeⁿe saⁿā yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū, ní 'iicu nducuénⁿe chi ngaⁿá ní yeⁿe poder yeⁿe Cristo chí ch'iī yā na cruz.

Cristo miiⁿ ní poder yeⁿe Ndyuūs ndúúcū vaadī deenu

¹⁸ 'Úú deenú chí taachi 'iiⁿyāⁿ chi nguée deenú yā du'ū chi Cristo miiⁿ ní n'giindiveéⁿ yā nduudu yeⁿe cruz, 'iiⁿyāⁿ miiⁿ nacadiínuuⁿ yā chí 'áámá cosa chí duuchi. S'uūúⁿ chí nanguaⁿāī yú, deenu yú chí Ndyuūs ch'iⁿí yā poder yeⁿe yā cucáávā nduudu yeⁿe yā. ¹⁹ Naati canée nguūⁿ na libro yeⁿe Ndyuūs ndíí vmnaaⁿ chí ngaⁿa 'tíicā:

'Úú dituūví vaadī deenu yeⁿe 'iiⁿyāⁿ chí deenu, ní idiíⁿ chí nguée dichíí'vē nduudu yeⁿe 'iiⁿyāⁿ chí deenu taavi.

²⁰ ¿Dε'ē dichíí'vē vaadī deenu yeⁿe 'iiⁿyāⁿ chí deenu? ¿Dε'ē dichíí'vē vaadī deenu yeⁿe maestro chí deenu taavi? ¿Dε'ē dichíí'vē vaadī deenu yeⁿe 'iiⁿyāⁿ chí deenu taavi ní caaⁿmáⁿ yā ndúúcū compañeros yeⁿe yā yeⁿe cosas chí véé iⁿ'yeeⁿdí 'cūū?

Ndyuūs ch'i'n'i yā chí vaadī deenu ye'n'e in'yeendí 'cūū ní dúú'vī vεε ní nguée dε'ε vεε. ²¹ 'Ii'n'yān ye'n'e in'yeendí 'cūū nguée cuuvi n'diichí yā Dendyuūs cucáávā vaadī deenu ye'n'é in'yeendí 'cūū. Ndyuūs canee yiinú yā ní nadangua'n'ái yā 'ii'n'yān chi i'téenu yā nduudu cuaacu ye'n'é yā, naati taná'n'ā 'ii'n'yān ye'n'e in'yeendí 'cūū nga'n'á yā chí nduudu cuaacu mii'n ní tan'dúúcā 'áámá cosa chí duuchi.

²² 'Ii'n'yān Israel s'ee'n chi judíos ngiicá yā señales Ndyuūs ní 'iicu 'ii'n'yān griegos ní in'nuun cá yā vaadī deenu ye'n'e in'yeendí 'cūū. ²³ S'uūūn ní ca'cuee'n yú ye'n'e Cristo chi ca'néé'nga'āa na cruz cáávā nuū'ndí ye'n'e nducyáácá 'ii'n'yān. 'Ii'n'yān Israel s'ee'n nguée ne'n'e 'caandiveén yā nduudú 'cūū, ní taná'n'ā 'ii'n'yān sta'á yā nduudú 'cūū tan'dúúcā 'áámá cosa chí duuchi. ²⁴ Nduuti chí 'ii'n'yān Israel s'ee'n o nduuti chí 'ii'n'yān griegos, Ndyuūs yaa'ví yā 'ii'n'yān s'ee'n chi cuuvi ye'n'é yā 'ii'n'yān. Cristo ní poder ye'n'é Ndyuūs ní Cristo mii'n vaadī deenu ye'n'é Ndyuūs cucááva nducyaaca 'ii'n'yān. ²⁵ Nduudu ye'n'é Ndyuūs chi 'ii'n'yān nga'n'á yā chí cosa chí duuchi, nduudu mii'n nduudu déénú ca nguée tí nduudu ye'n'e sa'n'ā ye'n'e in'yeendí 'cūū. Ní cosa chí sta'á yā tan'dúúcā chí duuvā ye'n'é Dendyuūs chíin chí ditiinú ca, nguée ti ye'n'e 'ii'n'yān ye'n'e in'yeendí 'cūū. ²⁶ Ndís'tiī hermanos ye'n'é, nadacádiinúún nī ye'n'é maán nī. Nguée 'yaa'n ndís'tiī 'ii'n'yān chí deenu taavi, nguée 'yaa'n ndís'tiī 'ii'n'yān ndíí tiīn, ndíí nguée 'yaa'n ndís'tiī 'ii'n'yān 'cuiica. ²⁷ Ndyuūs ndεεvé yā 'ii'n'yān chí nguεε deenu taaví yā ní 'íicú 'ii'n'yān chí deenu taaví yā cuuví 'cuináan yā. Ní Ndyuūs ndεεvé yā 'ii'n'yān ye'n'é in'yeendí 'cūū chí véé duu'vīī fuerzas ye'n'é yā ní 'íicú 'ii'n'yān chí

vée fuerza yeⁿ'é yā cuuví 'cuináaⁿ yā. ²⁸ Ndyuūs ndεεvé yā 'iⁿ'yāⁿ chi nguée du'ū vεε nanááⁿ 'iⁿ'yāⁿ yeⁿ'ē iⁿ'yee^{ndí} 'cūū ní ndεεvé yā 'iⁿ'yāⁿ chi nguée inuun^{ndi} ní ya'ai 'iinú yā 'iⁿ'yāⁿ. Ní 'iicu Ndyuūs diíⁿ yā chi nguée de'ē vεε cosa chi ch'εεte chí 'iⁿ'yāⁿ yeⁿ'ē iⁿ'yee^{ndí} 'cūū diíⁿ yā. ²⁹ 'Tíicā Ndyuūs idiíⁿ yā ti mar 'áámá 'iⁿ'yāⁿ nguée cuuvi dich'εεté yā 'iⁿ'yāⁿ nanááⁿ Dendyuūs. ³⁰ 'Tíicā Dendyuūs maáⁿ yā teé yā vida cuen^e daāⁿmaⁿ yeⁿ'e ndís'tiī tí i'teenú nī Cristo Jesús. Ndyuūs dichó'o yā Jesucristo iⁿ'yee^{ndí} 'cūū chi cuuvi deenu yú nducuén^e e cáávā Cristo. Ní cáávā Cristo miiⁿ nguée nuu^{ndi} yeⁿ'ē yú nanááⁿ Ndyuūs ti Cristo miiⁿ ch'īi yā na cruz cucáávā nuu^{ndi} yeⁿ'ē nducyaaca 'iⁿ'yāⁿ, ní 'iicu s'uūuⁿ chi cuuvi yeⁿ'é yā s'uūuⁿ. ³¹ Cáávā chuū canée nguūⁿ na libro yeⁿ'é Ndyuūs ndíi vmnaaⁿ 'tíicā: 'iⁿ'yāⁿ chi ngaⁿ'a chi idich'εεté maáⁿ yā 'iⁿ'yāⁿ, nguée n'daacā idiíⁿ yā. Dámaāⁿ canée chi dich'εεté yā 'iivú Ndyuūs.

2

Ngaⁿ'a yā chí Cristo ca'néeⁿnga'á yā

¹ Ndís'tiī hermanos yeⁿ'é, taachí ndāa ní canée ndúúcu nī 'tíicā caⁿ'á nduudu cuaacu yeⁿ'é Dendyuūs. Nguée caⁿ'á nduudu miiⁿ ndúúcū núúⁿmáⁿ vadicadínnūⁿ yeⁿ'e vaadī deenu. ² 'Tíicā ngaⁿ'á, ti nguée neⁿ'é caāⁿmaⁿ táámá cosa nanááⁿ ndís'tiī, dámaaⁿ neⁿ'é caaⁿ'máⁿ yeⁿ'ē Jesucristo chi ca'néeⁿnga'á yā. ³ Taachi canée ndúúcū ndís'tiī ndii cuūⁿnūⁿ 'úú; ní 'va'ā 'úú; ní nééné in'duuví vaa. ⁴ Nguée ngaⁿ'á nduudu miiⁿ ndúúcū vaadī deenu chi cadiinuunⁿ 'iⁿ'yāⁿ yeⁿ'ē iⁿ'yee^{ndí} 'cūū,

naati ngaⁿá nduudu cuaacu miiⁿ ndúúcū nduudu chi nguée ngiⁿíi. Ngaⁿá chiiⁿ chi Espíritu N'dai yeⁿé Ndyuūs ch'iⁿí yā 'úú ndúúcū poder yeⁿé yā chí nduudu cuaacu miiⁿ ní yeⁿe Dendyuūs. Níícú 'iiⁿyāⁿ cuuvi deenú yā chí nduudu cuaacu miiⁿ ní nduudu yeⁿé Dendyuūs. ⁵ 'Tíicā ngaⁿá ti chíín chi i'teenú yú nguée chiicā na vaanīcadiīnuuⁿ yeⁿe 'iiⁿyāⁿ yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū ti yeⁿe poder yeⁿé Dendyuūs.

Dendyuūs diiⁿ yā chi deenu 'iiⁿyāⁿ cucáávā Espíritu N'dai yeⁿe yā

⁶ Taachi caneé 'nū nguaaⁿ 'iiⁿyāⁿ chi i'teenú yā Dendyuūs ní 'áámá caneé yā ndúúcū Dendyuūs, tuu'mi ní ngaⁿá 'nū ndúúcū nduudu ngiⁿíi yeⁿe vaanīcadiīnuuⁿ. Nguée ti vaadī deenu chi nada-cadiīnuuⁿ 'iiⁿyāⁿ yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū, 'iiⁿyāⁿ chi nguée i'téenu yā Dendyuūs yeⁿe yú. Ndí nguée ti yeⁿé saⁿā chi ndii tíiⁿ yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū chi chó'ōo poder yeⁿe yā. ⁷ Naati ngaⁿá 'nū vaadī déenu yeⁿé Dendyuūs. Ní nguée deenú 'iiⁿyāⁿ yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū vaadī deenu miiⁿ, ti Ndyuūs caⁿa yā vaadī deenú 'cūū chi yeⁿe maán yā vmnáán vmnaaⁿ chi din'dái yā iⁿ'yeeⁿdí 'cūū, ní 'iicu cuuvi nadinguáⁿ'ai yā s'uúúⁿ. ⁸ Mar 'áámá 'iiⁿyāⁿ n'geεε yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū déenú yā yeⁿe vaadī deenú 'cūū, ti nduuti chi déenu yā, tuu'mi ní nguée s'neeⁿngaⁿá yā Señor Jesucristo chi chíica yā yeⁿe va'ai chεεti nguūvī. ⁹ Canée nguūⁿ ndii cuáán vmnaaⁿ ná libro yeⁿé Ndyuūs 'tíicā:

Nducuéⁿe chi din'dái Dendyuūs ní yeⁿé 'iiⁿyāⁿ chí i'teenú iivú Ndyuūs, tanáⁿā 'iiⁿyāⁿ yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū nguée n'diichí yā Jesucristo,

ndíí nguéeé n'giindiveén yā yen'é yā, ndíí nguéeé nadicadiinúuⁿ yā yen'e dendu'ū chuū na staava yen'e yā.

10 Ndyuūs ch'iⁿí yā nducuén'ē s'uūúⁿ cucaavā Espíritu N'dai yen'é yā. Espíritu N'dai yen'é Dendyuūs ní deenú yā nducuén'ē, ní deenú yā nducuén'ē vaadī deenu yen'é Ndyuūs. 11 ¿Du'ú 'iiⁿ'yāⁿ cuuvi deenú yā chī nadacadiinúúⁿ taama 'iiⁿ'yāⁿ? Dámaaⁿ espíritu yen'e maáⁿ yā deēnu chī maáⁿ yā nadacadiínuuⁿ yā. 'Tíicá ntúūⁿ mar 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ nguēē cádíínuuⁿ yā chī Ndyuūs nadicadiínuuⁿ yā, ti dámaaⁿ Espíritu N'dai yen'é Dendyuūs deenu yā yen'é Dendyuūs. 12 S'uūúⁿ ní nguéeé sta'a yú espíritu chī yen'ē iⁿ'yeeⁿdī ti sta'a yú Espíritu N'dai chí cuchiī yen'é Ndyuūs. Maaⁿ ní cuuvi deenu yú nducuén'ē chí n'daacā n'dai ti Ndyuūs teé yā s'uūúⁿ Espíritu N'dai yen'é yā. 13 Ngaⁿ'a ntúūⁿ yú yen'e nducuén'ē chuū. Nguéeé ngaⁿ'a yú ndúúcū nduudu chī ngi'cueeⁿ 'iiⁿ'yāⁿ yen'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. Espíritu N'dai yen'é Ndyuūs ca'cueeⁿ yā nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chī canee ndúúcū Espíritu N'dai miiⁿ.

14 'Iiⁿ'yāⁿ chī nguéeé i'téenu yā Jesucristo yen'ē yú nguéeé ituumicadiinuuⁿ yā dendu'ū chí yen'ē Espíritu N'dai yen'é Dendyuūs, ti sta'a yā nduudu miiⁿ tan'dúúcā 'áámá cosa chí duuchi. Ní nguéeé cuuvi tuumicadiinúúⁿ yā nduudu miiⁿ ti canée chī cadíinúúⁿ yā nduudu miiⁿ cáávā Espíritu N'dai yen'é Dendyuūs. 15 'Iiⁿ'yāⁿ chī canée ndúúcū Espíritu N'dai yen'é Dendyuūs n'diichí yā tandu-cuéⁿ'ē dendu'ū, naati 'iiⁿ'yāⁿ chī nguéeé i'téenu yā Jesucristo nguéeé cuuvi tuumicadiinúúⁿ yā táácā idiíⁿ 'iiⁿ'yāⁿ chī canee ndúúcū Espíritu N'dai yen'é

Dendyuūs. ¹⁶ Canéé nguūⁿ na libro ye^{n'}é Ndyuūs ndíí vmnaaⁿ chi nga^{n'}a tíicā: 'Ii^{n'}yāⁿ chi nguée i'téenu yā Jesucristo, ¿táácā cuuvi deenú yā chi nadacadiinúⁿ 'iivú Ndyuūs? ¿Du'ú 'ii^{n'}yāⁿ cuuvi ca'cueén yā Ndyuūs? S'uuúⁿ chí canee yú ndúúcū Espíritu N'dai ye^{n'}é Dendyuūs snee yú ndúúcū vaanicadiínūⁿ ye^{n'}é Cristo chi 'iivú Ndyuūs ye^{n'}e yú.

3

S'uuúⁿ ní compañeros ye^{n'}e yú vi'í ní diín yú ntiiⁿnyuⁿ ye^{n'}é Dendyuūs

¹ Ndís'tiī hermanos ye^{n'}é, nguée cuuvi caa^{n'}mán ndúúcū ndís'tiī tan'dúúcā chi ndís'tiī ní 'ii^{n'}yāⁿ chi 'áámá canéé ndúúcū Espíritu N'dai ye^{n'}é Ndyuūs, ní 'ii^{n'}yāⁿ chí n'giindiveén yā ye^{n'}e yā. Naati ca^{n'}á nduucú nī tan'dúúcā chi ndís'tiī daiya ye^{n'}é Ndyuūs ndís'tiī, tan'dúúcā chi ndís'tiī 'ii^{n'}yāⁿ chi caama i'téenu yā Cristo ndís'tiī. ² Tan'dúúcā da'caīyāa chi ngi'i leche ti 'āā cuée cuuvi che'é yā, 'tiicá ntúūⁿ ndís'tiī. Ca'cueén ndís'tiī ndúúcū dendu'ū nduudu chi nguée ngí^{n'}íi, tí nguée diín nī tan'dúúcā chi nga^{n'}a Espíritu N'dai ye^{n'}é Ndyuūs. ³ Naati tan'dúúcā 'ii^{n'}yāⁿ ye^{n'}e i^{n'}yee^{n'}dí 'cūū diín yā chi ne^{n'}e maán yā, 'tíicā idiín nī. Ndís'tiī ní 'tée ní ngu'u nī ní nguée nduuvidaamá nī. Nguée idiín n'daacá nī tan'dúúcā 'ii^{n'}yāⁿ chi i'téenu yā 'iivú Ndyuūs chi idiín yā, ti idiín nī tan'dúúcā 'ii^{n'}yāⁿ chi nguée i'teenú yā 'iivú Ndyuūs chi idiín yā 'tíicā, ní idiín 'tíica nī. ⁴ Caatinán^a ndís'tiī nga^{n'}á nī: 'Úú ní i'teenú tan'dúúcā chi nga^{n'}a Pablo, ní táámá nī nga^{n'}a nī: 'Úú i'teenú tan'dúúcā chi nga^{n'}a sa^{n'}a Apolos. ¿'Áá

nguée ngaⁿ'á nī tan'dúúcā chi caⁿ'a nī tiempo chi 'āā chó'ōo taachi 'āā cuée cu'téenu nī Jesucristo? ⁵ ¿Du'ú saⁿ'a Pablo 'úú? ¿Du'ú saⁿ'a Apolos miiⁿ? ¿'Áá nguée nús'uu 'iiⁿ'yāⁿ chi dichí'vē Dendyuūs? Ngaⁿ'á 'nū nduudu chí ch'iⁿ'i Dendyuūs nús'uu ní ndís'tiī ní i'teenú nī. ⁶ 'Úú ngaⁿ'á nduudu yeⁿ'é Dendyuūs nanááⁿ ndís'tiī ní diíⁿ tan'dúúcā chí chiīnú ndaata na staava yeⁿ'é nī. Sáⁿ'ā Apolos miiⁿ canee sa ndúúcu nī ní ngi'cueeⁿ sá ndís'tiī ní diíⁿ sa tan'dúúcā chí ch'iiⁿ'yú sa ndaata miiⁿ. Dendyuūs diíⁿ yā chí 'cuiita ndaata miiⁿ. ⁷ Cáávā chuū 'iiⁿ'yāⁿ chí ngaⁿ'a nduudu yeⁿ'ē Dendyuūs o 'iiⁿ'yāⁿ chí ca'cueeⁿ nduudu miiⁿ nguée ch'εεté yā. Dámaⁿ Ndyuūs chí 'cuiitá yā nduudu miiⁿ ní ch'εεté cá yā. ⁸ 'Iiⁿ'yāⁿ chí caaⁿ'máⁿ yā nduudu miiⁿ ní 'iiⁿ'yāⁿ chí ca'cueeⁿ yā nduudu miiⁿ, 'āā daamá nūⁿ diíⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'é Ndyuūs. Ndyuūs ca'á yā 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ chiiⁿ chí cuuvi yeⁿ'é yā caavā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e yā chí diíⁿ yā. ⁹ Nús'uu ní daama dáámá nuúⁿ idiíⁿ 'nū ntiiⁿnyúⁿ ndúúcū Dendyuūs. Ndís'tiī ní tan'dúúcā 'áámá campo yeⁿ'é Ndyuūs chí Ndyuūs chidi'cuiitá yā 'tíicā ndis'tiī. Tan'dúúcā 'áámá va'ai chí idin'daí Dendyuūs, 'tíicā ndís'tiī. ¹⁰ Ndyuūs teé yā 'úú vaadī deenū yeⁿ'é yā ní tan'dúúcā 'áámá saⁿ'ā deenu din'dai sa cimientó yeⁿ'e va'ai, 'tíicā 'úú. 'Úú ngaⁿ'á nduudu cuaacu chí tan'dúúcā cimientó miiⁿ chí din'dai sa. Táámá 'iiⁿ'yāⁿ 'iicandíí yā ndúúcū va'ai miiⁿ. Ca'áámá ca'aama 'iiⁿ'yāⁿ chí 'iicandíí yā nduúcū canée chí 'iicandíí yā ndúúcū va'āi ndúúcū cuidado. ¹¹ Mar 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ nguée cuuví cu'neeⁿ yā táámá cimientó chí ñ'daaⁿ yeⁿ'ē chí 'úú chí'neéⁿ, ti tuūú yeⁿ'ē cimientó miiⁿ ní

Jesucristo. ¹² 'Iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chi 'iicandíí yā vm-naaⁿ cimientu miiⁿ ndúú^{cū} 'dííⁿnguaaⁿ, o ndúú^{cū} 'dííⁿnguεε, o ndúú^{cū} tuūu ndεε cheeⁿ, o ndúú^{cū} yáⁿ'á, o ndúú^{cū} yaāta o ndúú^{cū} 'íⁿvoōo canéé chí cadiinúúⁿ yā, ti chuū chí ngaⁿ'á. ¹³ Nguuvi chí Jesucristo dííⁿ yā juzgar ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'ē ca'áámá ca'áámá 'iiⁿ'yāⁿ, ní 'íí^{cū} 'iiⁿ'yāⁿ cádííⁿnuuⁿ yā dε'ē ntiiⁿnyuⁿ chíⁿ yeⁿ'ē 'áámá 'áámá yā. Ntiiⁿnyuⁿ miiⁿ ní canéé chí cho'ōo naavtaⁿ'ā ngiichí yaⁿ'ā ní deenú yā 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'é yā. ¹⁴ Nduutí chí cunee ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ chí 'iicandíí yā vmnaaⁿ cimientu miiⁿ, ntiiⁿnyuⁿ chí 'āā chó'ōo naavtaⁿ'ā ngiichi yaⁿ'ā ní nguεε chiichi, tuu'mi ní 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ véé chí cuuvi yeⁿ'e yā. ¹⁵ Ndúú^{tí} chí cuucu ntiiⁿnyuⁿ chí 'iicandíí yā ndúú^{cū} yaⁿ'ā, tuu'mi ní dí'cuiinú ntiiⁿnyuⁿ miiⁿ. 'Iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní nanguáⁿ'ai yā tan'dúú^{cā} 'iiⁿ'yāⁿ chí chéénu yā yeⁿ'e va'ai yeⁿ'e yā taachí ngiichi va'ai yeⁿ'é yā.

¹⁶ ¿'Áá nguéé déénú ndís'tiī chí i'teenú nī Jesucristo chí cuerpo yeⁿ'e nī ní yāacū yeⁿ'e Dendyuūs, ní canéé Espíritu N'dai yeⁿ'e Ndyuūs ndúú^{cū} ndís'tiī? ¹⁷ Ndúú^{tí} chí 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ dituuví yā yaācū yeⁿ'é Ndyuūs, Ndyuūs ní dí'cuiinú yā 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ. Yāacū yeⁿ'é Ndyuūs ní dεεεε. Ndís'tiī ní yaācū yeⁿ'é Ndyuūs ndís'tiī.

¹⁸ Mar 'áámá nī ní nguéé nginnche'etí maáⁿ nī ndís'tiī. Taachi 'aamá ndís'tiī nadacadiinuuⁿ nī chí nge'e taaví nī yeⁿ'ē vaadī deenu yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū, tuu'mi ní canee cuuⁿmiⁿ chí dííⁿ nī tan'duucā 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ chí nguéé deenu. Ní cuuvi ndaācā vaadī deenu yeⁿ'é nī chí yeⁿ'ē Dendyuūs. ¹⁹ Vaadī déénu yeⁿ'é 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū tan'dúú^{cā}

'áámá cosa chí duuchi nanáán Ndyuūs. 'Āā canée nguūⁿ na libro ye^{n'}é Ndyuūs ndíí vmnaaⁿ 'tíicā: Ndyuūs dííⁿ yā chí vaadī deenu ye^{n'}é 'iíⁿyāⁿ ye^{n'}é iⁿ'yeeⁿdí 'cūū dííⁿ chí 'cuuvi 'iíⁿyāⁿ ní 'iíⁿyāⁿ miiⁿ canee yā tan'dúú^{cā} chí cundaí yā na trampa ye^{n'}e maáⁿ yā. ²⁰ Canée nguūⁿ ntuuⁿ táámá chí 'tu-ucā: 'Iivú Ndyuūs déenu yā vaanicadiinūⁿ ye^{n'}é 'iíⁿyāⁿ chí deenu ye^{n'}é iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. Nguéé dεē vεε dichíí^{vē} chí nadacadiinūⁿ 'iíⁿyāⁿ s'eeⁿ. ²¹ Mar 'áámá 'iíⁿyāⁿ nguéé cuuvi caaⁿ'máⁿ yā chí dich'εεtē yā sa^{n'}ā iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. Tanducuén^{'ē} dendu'ū ní ye^{n'}e ndís'tiī. ²² Nduuti chí 'úú chí Pablo, o sa^{n'}ā Apolos, o sa^{n'}ā Pedro, o nduuti chí ye^{n'}e iⁿ'yeeⁿdí, o ye^{n'}e vida ye^{n'}é yú, o ye^{n'}e vaadī n'gii, o ye^{n'}e cosa chí 'āā vεε o ye^{n'}é dendu'ū chí caama cuchíi, tanducuén^{'ē} chuū ní ye^{n'}e ndís'tiī. ²³ Ní ndís'tiī ní ye^{n'}e Cristo ndís'tiī. Ní Cristo miiⁿ ní ye^{n'}e Dendyuūs chí cánduuchi yā cue^{n'}e daāⁿmaⁿ.

4

Ntiiⁿnyuⁿ ye^{n'}e apóstoles

¹ Ndís'tiī ní didúúché nī nús'uu tan'dúú^{cā} 'iíⁿyāⁿ chí idiíⁿ ntííⁿnyúⁿ yā ye^{n'}e Jesucristo. Nús'uu ní nga^{n'}á 'nū nduudu cuaacu ye^{n'}é Ndyuūs nanaaⁿ ndís'tiī. Vmnaáⁿ vmnaaⁿ ní nguéé chí cadíinuuⁿ nī naati maaⁿ ní cádiinuuⁿ nī nduudu cuaacu miiⁿ. ² 'Iíⁿyāⁿ chí dííⁿ ntiiⁿnyuⁿ ye^{n'}e 'iivú Ndyuūs canee cuuⁿmiⁿ chí dííⁿ yā cumplir tanducuén^{'ē} chí caaⁿ'maⁿ Ndyuūs ye^{n'}é ntiiⁿnyuⁿ chí dííⁿ yā. ³ Nguéé dεē vεε tuneé 'úú nduuti chí 'iíⁿyāⁿ dííⁿ yā juzgar 'úú, o nduuti chí ndís'tiī, o táámá 'iíⁿyāⁿ o 'úú maáⁿ n'diichí nuuⁿndi ye^{n'}é. ⁴ 'Áará chí staava ye^{n'}é ngéé

diiⁿ condenar 'úú cáávā chiiⁿ chi diiⁿ, 'úú nguée cuuvi caaⁿmáⁿ chi nguée nuuⁿndi yeⁿ'é. Dámaān Señor Jesucristo diiⁿ yā juzgar 'úú, ní caaⁿmáⁿ yā nuuⁿndi yeⁿ'é. ⁵ Ndís'tiī nguée diiⁿ nī juzgar 'iiⁿyāⁿ. Taachí ndáá Señor Jesucristo yeⁿ'ē yú taama vmnéⁿ'ēe tuu'mi 'cuuⁿmíⁿ yā tanducuén^{'ē} chi cadiinuunⁿ yú 'aama 'aama yú ndii na staava yeⁿ'ē yú. Tiempo miiⁿ ní 'iivú Ndyuūs téē yā s'uuúⁿ chi cuuvi yeⁿ'ē yú caavā ntiⁿnyuⁿ chí diiⁿ yú.

⁶ 'Úú ngaⁿ'á yeⁿ'ē chi 'úú ndúúcū saⁿ'ā Apolos diiⁿ 'nū. Ní 'íicú ndís'tiī cuuvi 'cueénⁿ nī tan'dúúcā chi cuuvi diiⁿ nī tan'dúúcā chi canée nguūⁿ ndiī vm-naaⁿ na libro yeⁿ'e Ndyuūs. Ndís'tiī nguée n'diichí nī 'iiⁿyāⁿ. Ní nguée caaⁿmáⁿ nī chi 'áámá 'iiⁿyāⁿ chi ch'εεε ca yā nguée ti táámá yā. ⁷ ¿Dé'ē cuuvi chi ngaⁿ'a nī chi naⁿ'a 'iiⁿyāⁿ chi ch'εεε yā? ¿'Áá nguée tee Ndyuūs tanducuén^{'ē} chi vεε yeⁿ'é nī? ¿De'ē cuuvi chi ngaⁿ'a nī chi tanducuén^{'ē} chi vεε chi yeⁿ'é nī ní maáⁿ nī sta'á nī, ní nguée diiⁿ nī cuenta yeⁿ'ē chiiⁿ chi tee Ndyuūs ndís'tiī?

⁸ Ndís'tiī ní nadacadíinuunⁿ nī chí deenú nī ndu-cué^{'ē} chi yeⁿ'e nduudu yeⁿ'e Dendyuūs. Ní diiⁿ nī tan'dúúcā 'iiⁿyāⁿ chi 'cuiica. Taachi nguée ch'εεtineé 'nū ndúúcū ndís'tiī, tuu'mi ní ndís'tiī diiⁿ nī tan'dúúcā chi reyes ndís'tiī. Nduuti chi ndaa tiempo chi ndís'tiī caaⁿmáⁿ nī ntiⁿnyuⁿ ti rey ndís'tiī, tuu'mi ní nús'uu caaⁿmaⁿ ntiⁿnyúⁿ 'nū nduucú nī. ⁹ Tan'dúúcā chí 'úú nadacadíinuúnⁿ, nús'uu chí apóstoles ní candée 'nū nduudu yeⁿ'e Ndyuūs. Ndyuūs s'neénⁿ yā nus'ūū lugar chi ndii na n'giīnū yeⁿ'e fila. Ní nús'uu canée 'nū tan'dúúcā 'iiⁿyāⁿ chi niiⁿnuúnⁿ cánee nguuví chi 'cuūvi yā, ní niiⁿnuúnⁿ canée nguuví chi ch'iiⁿnúnⁿ yā nús'uu.

'Tíicā snéé nús'uu. 'Ii'nyān yen'e in'yee'ndí 'cūū ndúúcū ángeles yen'e nanguuvi n'gíinu yā nús'uu. 10 'Ii'nyān yen'e in'yee'ndí 'cūū nga'n'á yā chi nús'uu tonto 'nū ti ne'n'é 'nū Cristo, naati nga'n'á yā ti ndís'tiī ní sa'n'ā deenu ndís'tiī. Nga'n'á yā ti nús'uu ní 'va'á 'nū naati ndís'tiī ní ditiinú nī. Nga'n'á yā chi nús'uu ní ngu'éé n'dááca 'nū naati ndís'tiī ní n'dááca nī. 11 Ndiī nguuvi mii'n ní cuiicu 'nū ní yaaca 'nū va. Ní 'āā ntéé n'deee catécai 'nū chi n'daacā. Ní 'iiche yen'é 'nū. Ní 'ii'nyān ch'e'n'é yā nús'uu. Ní dii'n yā chi chéénú 'nū ndii mii'n ní ndii 'múún ní ngu'éé vaacu 'nū. 12 Ní dii'n 'nū ntii'nyu'ndúúcū ta'á 'nū chi cuuvi che'é 'nū. Taachi 'caa'va yā yen'é 'nū tuu'mi ní 'ii'nyān mii'n di'viicú yā nús'uu. Dii'n yā chi nééné ch'eenu 'nū chi ní nús'uu ní chi chéé 'nū yen'é nducuén'é. 13 Ca'n'a yā cunncaā yen'é 'nū ní chéé 'nū ndúúcū vaadi ngiinu. Ndiī nguuvi mii'n 'ii'nyān nacadiinúún yā chi nús'uu tan'dúúcā deécúū yen'e in'yee'ndí 'cūū 'tíica nús'uu.

14 'Úú ngu'éé idinguún yen'e dendu'ú 'cūū yen'e ndís'tiī caati chi cuuvi 'cuinaán nī. Yaa'ví ndís'tiī yen'e nducuén'é chuū tí ndís'tiī tan'dúúcā daiyá chi nééné ne'n'é, 'tíicā ndis'tiī. 15 'Áará chi véé ndiichi mil maestros chi ngi'cueén yā ndís'tiī yen'e Cristo, ngu'éé nééné 'yaa' 'ii'nyān chi snée yā tan'dúúcā chiidá nī. 'Úú ní tan'dúúcā chiidá nī na ndaata yen'é Dendyuūs, ti candéé evangelio chi nduudu cuaacu chi ngai yen'é Cristo nanáán ndís'tiī. Ní ndís'tiī ní ch'i'téenu nī ní ch'iindiyáán ntúu' nī na ndaata yen'é Ndyuūs. 16 Cáávā chii'n 'úú idi'cuítú ndís'tiī. Dii'n nī tan'dúúcā chi 'úú idi'n.

17 Cáávā chuū dicho'ó Timoteo nanáán ndís'tiī. Sa'n'ā mii'n tan'dúúcā daiyá, 'tíica sa. Ní sa'n'a chi

nen'é. Saⁿ'ā miiⁿ ní 'áámá canee sa ndúúcū 'iivú Ndyuūs. Saⁿ'ā miiⁿ ní ca'cueeⁿ sa ndís'tiī yen'e Cristo. Ní n'gaacu nī yen'e tanducuén'e chi cuuvi diíⁿ nī maaⁿ chi i'teenú nī Cristo tan'dúúcā chi 'úú ngi'cueéⁿ nduu cuaaⁿ nducuén'e yáacū va. ¹⁸ Maaⁿ ní deenú chi náⁿ'ā ndís'tiī ngaⁿ'a nī chi n'gεεε ndai maaⁿ nī. Ní nadacádíínuuⁿ nī chí 'úú ní 'aa ntéé ndaá naachi cánéé nī. ¹⁹ Ndaa nuúⁿ yen'é ndís'tiī nduuti chí Ndyuūs nen'é yā chi ndaá. Taachi ndaá tuu'mi 'úú cadiinúúⁿ yen'e chi 'iiⁿ'yāⁿ chi ngaⁿ'a maáⁿ yā chi n'gεεε yā. Cadiinúúⁿ nduuti chi 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ diíⁿ yā tan'dúúcā chi Ndyuūs nen'é yā chi diíⁿ yā. ²⁰ Nducuéⁿ'ē yen'e naachi Ndyuūs ngaⁿ'a ntiinnyuⁿ yā nguée dámaāⁿ yen'e chi ngaⁿ'a yā, ti chiiⁿ chi diiⁿ yā ti poder yen'é Ndyuūs. ²¹ Dε'ε nen'é ndís'tiī. ¿Áá nen'e nī chi taachi ndaá ní diíⁿ regañar ndís'tiī, o taachi ndaá caaⁿ'máⁿ nduucú ndís'tiī ndúúcū vaadī néⁿ'é?

5

Ngaⁿ'a yā nuuⁿndi yen'e 'áámá saⁿ'a chi caⁿ'á yā na yaācū

¹ N'giindiveéⁿ 'nū chi nguááⁿ ndis'tiī véé 'áámá saⁿ'ā chí diiⁿ nuuⁿndi ca tí canee sa ndúúcū n'daataá chi nguée yen'e sa. Nguée 'tíicá nguaaⁿ 'iiⁿ'yāⁿ gentiles chi nguεε i'téenu yā Jesucristo. N'giindiveéⁿ 'nū chi saⁿ'ā miiⁿ sta'a n'daataá yen'e chiida sa ní canee sá ndúúcū tá. ² Ní ndís'tiī ngaⁿ'a maáⁿ nī yen'e nī chi n'gεεε nī n'dáará chí idiin saⁿ'ā miiⁿ nuuⁿndi 'tíicā. ¿Dε'ε cuuvi chí nguée divií nī saⁿ'a miiⁿ na yaacū yen'é Ndyuūs yen'e yú? ³ N'dáará chí 'úú nguée caneé ndúúcū ndís'tiī inacádiinúúⁿ yen'é ndís'tiī. 'Úú ní caaⁿ'máⁿ

nuuⁿndi yeⁿe saⁿ'ā miiⁿ yeⁿe dendú'u chi idiⁿ sa tan'dúúcā chi 'úú caneé ndúúcū ndís'tiī. ⁴ Taachí nduuvíáámá ndís'tiī ná chi duuchi Señor Jesucristo tuu'mi ní poder yeⁿ'ē Señor Jesucristo canee ndúúcū ndís'tiī. Ní diiⁿ nī tan'dúúcā chi 'úú caneé ndúúcū ndís'tiī. ⁵ 'Tíicā nadacádiinúúⁿ chi ndís'tiī canee cuuⁿmiⁿ chi diiⁿ nī. Divíi nī saⁿ'ā miiⁿ nguaaⁿ ndís'tiī ti saⁿ'ā miiⁿ ní canee sa yeⁿ'ē na poder yeⁿe yááⁿ'nguiniūⁿ. 'Tíicā castigo yeⁿ'ē sa. Ní cuuvi cadíínuuⁿ sa yeⁿe alma yeⁿe sa. Ní cuuvi nanguaⁿ'ai alma yeⁿ'ē sa nguuvi chi ndaa ntúūⁿ Señor Jesucristo yeⁿ'ē yú.

⁶ Nguéé n'dáácā ndís'tiī ní ngaⁿ'á nī chi n'dái ndís'tiī, ní véé 'iⁿ'yāⁿ chí idiⁿ yā nuuⁿndi nguaaⁿ ndís'tiī. ¿Áá nguéé deenú nī ti ta 'líiⁿ chuundi levadura ichéé ndúúcū tanducuéⁿ'ē yaāchí? ⁷ Saⁿ'ā miiⁿ tan'dúúcā levadura 'tíicā sa. Ndís'tiī divíi nī saⁿ'ā miiⁿ ní cūnee n'dáácā nī. Cuneé nī tan'dúúcā yaāchí chi nguéé levadura yeⁿ'ē, tan'dúúcā pan chí che'e yā yeⁿ'ē pascua. 'Iⁿ'yāⁿ ch'iⁿ'núⁿ yā Cristo. Ní Cristo miiⁿ ní tan'dúúcā 'iiti cuūchí chi ch'iⁿ'núⁿ yā cáávā 'viicu pascua. Cáávā s'uūuⁿ ní Cristo miiⁿ ní sta'á yā lugar yeⁿ'ē 'iiti cuūchí yeⁿe 'viicu pascua ti ch'íi yā cucáávā s'uuúⁿ. ⁸ Maaⁿ ní nguéé dich'εεε yú 'viicu yeⁿe pascua miiⁿ tan'dúúcā 'iⁿ'yāⁿ chí véé nuuⁿndi yeⁿ'ē yā ti nguéé yeⁿe Cristo 'iⁿ'yāⁿ s'een. Ní nguéé dich'εεε yú ndúúcū vaadi n'giinu na staava yeⁿ'ē yú o ndúúcū cosa chi nguéé n'daacā, ti chuū ní tan'dúúcā levadura 'tíicā. Dich'εεε yú pascua miiⁿ dámaāⁿ ndúúcū nducueⁿ'ē chi n'dáácā na staava yeⁿ'ē yú ti tan'dúúcā pan chí nguéé levadura yeⁿ'ē, 'tíicā canee yú.

⁹ 'Áá dingúúⁿ yeⁿe ndís'tiī chi nguéé cáⁿ'a nī

ndúúcū saⁿā chi canee sa ndúúcū n'daataá chi nguεε yeⁿē sa ndíí nguée cáⁿa nī ndúúcū n'daataá miiⁿ. 10 'Úú nguée ngaⁿá chi nguée n'diichí nī sáⁿā chi véé n'daataá yeⁿē sa, o n'daataá chi véé saⁿā yeⁿē tá, o 'iiⁿyāⁿ chi nginnche'éei yā 'iiⁿyāⁿ, o 'iiⁿyāⁿ chi duūcú, o 'iiⁿyāⁿ chi i'teenú yā ídolos. Ndís'tiī nguée cuuvi cuneé nī na iⁿ'yeeⁿdí 'cūū ní nguée n'diichí nī 'iiⁿyāⁿ yeⁿe iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. 11 Naati maaⁿ ní 'āā dinguúⁿ yeⁿé ndis'tiī chi nguée cáⁿa nī ndúúcū 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ chi ngaⁿá yā chi hermanos yeⁿé nī ní nguée n'daacā idiíⁿ yā, ti saⁿā chi canee ndúúcū n'daataá chi nguεε yeⁿe sa, o n'daataa chi canee ndúúcū saⁿa chi nguεε yeⁿē tá. Ndíí nguée cáⁿa nī ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chi i'teenú yā ídolos. Ndíí nguée cáⁿa nī ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chi ngaⁿá yā nduudu yaadi, o ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chi nginnche'éei yā 'iiⁿyāⁿ, o ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chi ngii cuu'vi, o ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chi duucu. Ní nguée che'é nī ndúúcū 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ. 12 ¿De'ē cúúví chí 'úú n'diichí nuuⁿndi yeⁿe 'iiⁿyāⁿ chí nguée i'téenu yā Jesucristo yeⁿē yú? Chuū ní nguée ntiinyuⁿ yeⁿé ti yeⁿé Dendyuūs. Ndís'tiī canee chi n'diichí nī nuuⁿndi yeⁿe 'iiⁿyāⁿ chi caⁿá yā yaacū ndúúcu nī. 13 Jesucristo n'diichí yā nuuⁿndi yeⁿe 'iiⁿyāⁿ chi nguée i'téenu yā Ndyuūs. Maaⁿ ní ndís'tiī divíí nī saⁿā miiⁿ nguaaⁿ ndís'tiī.

6

Tiⁿ'yāⁿ chi i'téenu yā Señor Jesucristo naⁿá yā nanááⁿ juez ndúúcū vaadi 'caa'va yeⁿé yā

1 Nduuti chi 'aama chée ndís'tiī véé vaadi 'caa'va ndúúcū taama chée ndís'tiī, ¿de'ē cúúví chí caⁿá nī nanááⁿ juez yeⁿe yaāⁿ vaacú nī, ní nguée caⁿá nī nanááⁿ 'iiⁿyāⁿ chi chée vmnaaⁿ yeⁿe yāacū yeⁿé

nī? ² ¿'Áá nguée deenu ndís'tiī ti s'uuún chi i'teenu yú Jesucristo ndáá nguuvī chi cuuvi n'diichi yú nuuⁿndi yeⁿ'e 'iīⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū? Nduuti chi ndís'tiī caⁿ'á nī n'diichí nī nuuⁿndi chi idiīⁿ 'iīⁿ'yāⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū, ¿'Áá nguée cuuvi n'diichí nī ta 'líⁿ nuuⁿndi yeⁿ'e nī chí nguaaⁿ ndís'tiī? ³ ¿'Áá nguée deenu ndís'tiī chi s'uuún caⁿ'a yú n'diichi yú nuuⁿndi yeⁿ'e ángeles? Ní nduuti chi cuuvi diīⁿ yú 'tíicā tuuⁿmi ní cuuvi n'diichi yú dendu'ū nuuⁿndi chi véé yeⁿ'e yú iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. ⁴ Nduuti chi canée chi n'diichí nī dendu'ū vaadī 'caa'va nguaaⁿ ndís'tiī, n'daacā chi caⁿ'á nī nanááⁿ 'iīⁿ'yāⁿ yeⁿ'e yaācū 'aara chi nguée 'iīⁿ'yāⁿ chí duū'vī nēⁿ'e yā vī'ī. ⁵ Ngaⁿ'á chuū chi cuuvi 'cuinaáⁿ nī. ¿'Áá cadiinuun nī chi nguée véé mar 'áámá 'iīⁿ'yāⁿ nguaaⁿ ndís'tiī, mar 'áámá 'iīⁿ'yāⁿ chi nguée cuuvi n'diichí yā du'u hermano chi véé nuuⁿndi yeⁿ'e yā? ⁶ Nduuti chi véé 'aama hermano chi deenu ca nguaaⁿ ndís'tiī, ¿de'ē cúúví chi ngeⁿ'e hermanos ndúúcū vaadī 'caa'va yeⁿ'é yā nanááⁿ 'iīⁿ'yāⁿ chi nguée i'téenu yā Señor Jesucristo yeⁿ'ē yú?

⁷ Cuaacu níⁿnyúⁿ nguée n'gīⁿ'i ndís'tiī chi yeⁿ'e Ndyuūs ndís'tiī ti véé vaadī 'caa'va yeⁿ'e 'áámá nī táámá nī ndúúcū vī'ī. ¿De'ē cúúví chi nguée ichée nī nguaaⁿ ndís'tiī dendu'ū chi nguée n'daacā chi hermano diīⁿ yā nduucú nī? N'daacā n'dai chi ichée nī tanducueⁿ'ē ní nguée caⁿ'á nī nanááⁿ 'iīⁿ'yāⁿ cucáāvā hermanos chi idiīⁿ yā ndúúcu nī. ⁸ Ndís'tiī, hermanos, ní nguée n'daacā idiīⁿ nī chi nginnche'éei nī 'áámá nī ndúúcū taama nī chi hermano yeⁿ'e nī.

⁹ Ndís'tiī nguée 'caandiveéⁿ nī chiiⁿ chi 'iīⁿ'yāⁿ

ngaⁿ'a yā chi cuaacu ní nguée cuaacu. ¿'Áá nguée deenu nī chi 'iīⁿ'yāⁿ chi nguée idin'daacá yā nguée ndaa yā naachí Ndyuūs ngaⁿ'a ntiiⁿ'nyúⁿ yā? Ní nguée 'iīⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ndí nguεε 'iīⁿ'yāⁿ chi sta'á yā n'daataá yeⁿ'e taama sa, o isaⁿ'ā yeⁿ'e taama ta, ní nguée n'daataá chi n'diichi tá saⁿ'ā chi nguée yeⁿ'e tá, ní nguée saⁿ'ā chi n'diichi sa n'daataá chi nguée yeⁿ'e sá, ndúúcū 'iīⁿ'yāⁿ chi i'teenu ídolos chi santos, ndúúcū saⁿ'ā chi iduuchinéén ví'i sa. ¹⁰ 'Tiicá ntúūⁿ 'iīⁿ'yāⁿ duucu, ndúúcū 'iīⁿ'yāⁿ chi neⁿ'e cá yā dendu'u chi véé yeⁿ'e taama 'iīⁿ'yāⁿ, ndúúcū 'iīⁿ'yāⁿ chí ngii cúú'ví, ndúúcū 'iīⁿ'yāⁿ chi ngaⁿ'a taán yā yeⁿ'ē taama 'iīⁿ'yāⁿ, ndúúcū 'iīⁿ'yāⁿ chí itá'á yā yeⁿ'ē taama yā. Nducuéⁿ'ē 'iīⁿ'yāⁿ s'eeⁿ nguée cuuvi nndaá yā naachi Ndyuūs ngaⁿ'a ntiiⁿ'nyuⁿ yā. ¹¹ 'Tiicá ntúūⁿ diīⁿ ndís'tiī. Dinuuⁿndí nī tiempo chi 'āā chó'ōo naati maaⁿ ní Ndyuūs n'diichí yā ndís'tiī tan'dúúcā chi 'āā ntée vεε nuuⁿndi yeⁿ'é nī cáāvā Jesucristo. Maaⁿ ní ndís'tiī ní diīⁿ nī nducuéⁿ'ē chi n'daacā ti yeⁿ'é Jesucristo ndís'tiī. Ní Espíritu N'dai yeⁿ'é Ndyuūs yeⁿ'ē yú canée ndúúcu nī.

Yeⁿ'e chi n'daacā chi diīⁿ yú

¹² Tanducuéⁿ'ē chi nguée nuuⁿndi cuuvi diīⁿ, naati nducueⁿ'ē chi n'daacā nguée neⁿ'é diīⁿ, ti nguée n'dai chi diīⁿ. Cuuvi diīⁿ tanducuéⁿ'ē chi neⁿ'é chi n'daacā, naati nguée necio canée yeⁿ'ē mar 'áámá dendu'ū. ¹³ Cuaacu chi yúutē chi che'e yú ní caavā cheeti yú. Cheeti yú ní neⁿ'e che'e yuūtē. Naati Ndyuūs di'cuiinú yā yuūtē chi che'e yú ndúúcū cuerpo yeⁿ'e yú ndúúcū chi véé yeⁿ'ē. Nguée cuuvi caaⁿ'maⁿ yú chi Ndyuūs teé yā cuerpo yeⁿ'e yú chi n'daataá n'diichí yā saⁿ'ā. Ndyuūs diīⁿ

yā chi s'uuúⁿ chi cuuvi ye^{n'}é yā ní cuerpo ye^{n'}é yú ní ye^{n'}é Dendyuūs. ¹⁴ Jesucristo chi 'iivi yú, Ndyuūs nducuéeⁿ yā ye^{n'}é nguaaⁿ tiná^{n'}ā. 'Tiicá ntúūⁿ Ndyuūs nadacueēⁿ ntúuⁿ yā s'uuúⁿ ndúúcū poder ye^{n'}é yā.

¹⁵ ¿'Áá nguéeⁿ deenu ndís'tiī chi cuerpo ye^{n'}é nī ní ye^{n'}e Cristo? ¿'Áá cuta'á nī 'áámá sa^{n'}ā chi ye^{n'}e Cristo ní díiⁿ nī chi sa^{n'}ā miiⁿ ye^{n'}é 'áámá n'dáátāa chi 'yaaⁿ sa^{n'}ā ye^{n'}é tá? Ndyuūs nguéeⁿ 'cuáaⁿ yā chi 'tíicā. ¹⁶ ¿'Áá nguéeⁿ deenu ndís'tiī chi sa^{n'}ā chi ca^{n'}a sa ndúúcū n'daātāa chí 'yaaⁿ sa^{n'}ā ye^{n'}é tá nduuví 'aama nú yā? 'Tivú Ndyuūs nga^{n'}a yā ndii cuááⁿ vmnaaⁿ naachi canéeⁿ nguūⁿ na libro ye^{n'}e yā 'tiicā: Naachí na'uuví yā ní nduuví 'aama cuerpo núú yā. ¹⁷ S'uuúⁿ chi i'teenu yú Jesucristo chí 'iivi yú canee yú ndúúcū dáámá espíritu chí ye^{n'}é Jesucristo.

¹⁸ Ndís'tiī n'daataá, nguéeⁿ ca^{n'}á nī ndúúcū sa^{n'}ā, o sa^{n'}ā nguéeⁿ ca^{n'}á nī ndúúcū n'daataá, chi id-inuuⁿndí nī ti idiíⁿ nuuⁿndí nī ndúúcū cuerpo ye^{n'}e maáⁿ nī. Castigo ye^{n'}é nuuⁿndi miiⁿ 'áámá cūnee na cuerpo ye^{n'}é nī. Taná^{n'}a ca nuuⁿndi chi idiíⁿ nī ní nguéeⁿ contra cuerpo chi ye^{n'}e maáⁿ nī. ¹⁹ ¿'Áá nguéeⁿ deenú ndís'tiī chi cuerpo ye^{n'}é nī chíiⁿ chí yaācū ye^{n'}e Espíritu N'dai ye^{n'}é Ndyuūs chi canée ndúúcū ndís'tiī? Ndyuūs tee yā Espíritu N'dai ye^{n'}e yā ndís'tiī. Maaⁿ nī cuerpo ye^{n'}e nī nguéeⁿ ye^{n'}e maáⁿ nī ti ye^{n'}e Espíritu N'dai chi ye^{n'}e Ndyuūs. Ní Ndyuūs tee yā ndís'tiī Espíritu N'dai ye^{n'}é yā. ²⁰ Chuū ní cáávā Jesucristo cái yā ndís'tiī ndúúcū 'áámá precio chi néené ya^{n'}ai chiiⁿvē. Cáávā chuū dich'εεté nī Dendyuūs ndúúcū nuuⁿmáⁿ cuerpo ye^{n'}e nī ti ndís'tiī ní ye^{n'}é Ndyuūs ndís'tiī.

7

Pablo ca'á yā consejo 'ii'yāⁿ chí n'giindivaacuyā

¹ Maaⁿ ní idinguúⁿ ní nan'guεεcútāⁿ a yeⁿ e pre-guntas chí dingúⁿ nī yeⁿ é. N'daacā chí 'aama saⁿ ā nguée 'caandavaacu sa. ² Naati 'tíicā. Deenú chí saⁿ ā neⁿ e sa cūnee sa ndúúcū n'daataá. Cáávā chuū n'dáaca chí 'caandavaacu sá ní vée n'daataá yeⁿ ē sa. 'Tiicá ntúūⁿ chí 'aama n'daataá 'caandavaacu tá ní vée saⁿ ā yeⁿ ē tá. 'Tíicā ní nguée díiⁿ yā nuuⁿ ndi. ³ Saⁿ ā ní canée chí cun'diití sá ndúúcū n'daataá yeⁿ ē sa. 'Tiicá ntúūⁿ n'daata miiⁿ canée chí cun'diití tá ndúúcū sáⁿ ā yeⁿ ē tá. ⁴ N'daataá chí n'gíindivaacu tá, cuerpo yeⁿ ē tá nguée yeⁿ ē tá dámaāⁿ tá ti yeⁿ e sa ndúúcu tá. 'Tiicá ntúūⁿ saⁿ ā miiⁿ. Cuerpo yeⁿ ē sa nguée yeⁿ ē sa dámaāⁿ sa ti yeⁿ ē sa ndúúcu tá. ⁵ Díiⁿ nī cumplir ndúúcū n'daata yeⁿ e nī o isaⁿ ā yeⁿ é nī. Nduuti chí nduu 'uuví nī canee yíinú nī yeⁿ ē 'áamá tiempo chí 'áamá caaⁿ maⁿ ngua'á nī ní ndeé nī ndúúcū 'iivú Ndyuūs, tuu'mí chuū ní chí díiⁿ nī cumplir tiempo 'cūū. 'Cuiinū caaⁿ maⁿ ngua'á nī ndúúcū 'iivú Ndyuūs, tuu'mi ní díiⁿ nī cumplir ndúúcū isaⁿ ā o n'daataá yeⁿ e nī. Nduuti chí nguée díiⁿ nī 'tuucā, tuu'mi ní cuuvi neⁿ é nī caⁿ 'á nī ndúúcū táamá saⁿ ā o n'daataá. Ní yááⁿ n'guiinūⁿ n'diichínēēⁿ sa ndís'tiī neⁿ e chí nguée díiⁿ nī cumplir ndúúcū isáⁿ ā o n'daataá yeⁿ e nī. Ní cuuvi díiⁿ nī nuuⁿ ndi.

⁶ 'Úú nguée caaⁿ máⁿ ndis'tiī chiiⁿ chí díiⁿ nī, ndís'tiī chí neⁿ é nī 'caandavaacú nī. Nguée teé chuū tan'dúúcā 'áamá ley. ⁷ Ti neⁿ é chí nducyaaca saⁿ ā nguée 'caandavaacu sa ní cūnee sa dámaāⁿ sa tan'dúúcā chí 'úú canée, naati nguεε cuuví chí

'tíicā. 'Úú deenu chi Ndyuūs ca'á yā 'áámá 'áámá 'iín'yāⁿ chiⁿ chi cuuvi diín yā.

⁸ 'Úú ngaⁿá ngī saⁿā n'gaiyāa o n'daataá n'gaiyāa ndúúcū n'daataá n'guá'āa chi n'daacā chi 'iín'yāⁿ s'eeⁿ nguée 'caandavaacú yā ní cunee yā dámaáⁿ yā tan'dúúcā chi 'úú caneé. ⁹ Nduuti chi nguée cuuvi 'cuεεtinée yā damaáⁿ yā, tuu'mi ní 'caandavaacú yā. Ti n'daacā chi 'caandavaacú yā ní nguée cūnee yā ndúúcū deseó chi saⁿā neⁿe sa n'daataá o n'daataá neⁿe tá saⁿā.

¹⁰ Chuū ngaⁿá yeⁿé 'iín'yāⁿ chí n'giindivaacu yā. Saⁿā miiⁿ nguée diví sa n'daataá yeⁿé sa, o tán'ā miiⁿ nguée diví tá isáⁿā yeⁿé tá. Chuū chi ley yeⁿe Ndyuūs. ¹¹ Ndúúti chí 'áámá n'daataá diví tá yeⁿe isaⁿā yeⁿé ta caati nguée yaaⁿ yiínú tá ndúúcū isaⁿā yeⁿé tá, tuu'mi ní 'āā ntée 'caandavaacu tá ndúúcū taama sán'ā. 'Tiicá ntúūⁿ saⁿa yeⁿé tá nguée cu'neeⁿ sá n'daataá yeⁿé sa cucáávā taama n'daataá.

¹² Maaⁿ ní chuū chí ngaⁿá ngī tanán'ā 'iín'yāⁿ ní cosa tan'dúúcā chi deenú chi n'daacā cááva yā. Ní chuū ní nguée ley yeⁿe Ndyuūs. Nduuti chí 'áámá saⁿā chí i'teenu Ndyuūs ní n'daataá yeⁿé sa ní nguée i'teenu tá, tuu'mi nguée cu'neeⁿ sa n'daataá yeⁿé sa nduuti chí tán'ā miiⁿ n'daacā canee tá ndúúcū sa. ¹³ 'Tiicá ntúūⁿ, n'daataá chí i'teenu tá ní saⁿā yeⁿe tá nguée i'téenu sa ní n'dáaca canee tá ndúúcū sa, tuu'mi nguée cu'neeⁿ tá isáⁿā yeⁿé tá. ¹⁴ Sán'ā yeⁿé tá chí nguée i'téenu sa ní cuuvi yeⁿé Jesucristo saⁿā miiⁿ cucáávā n'daataá yeⁿé sa chí i'teenu tá. 'Tiicá ntúūⁿ, n'daataá chí nguée i'teenu tá ní cuuvi yeⁿé Jesucristo n'daataá miiⁿ cucáávā isaⁿā yeⁿe tá chí i'teenu sa. Ndúúti

chi nguée 'tíicā, tuu'mi ní nguée cuuvi yen'e Jesucristo daiyá yā. Naati 'tíicā, tuu'mi ní cuuvi yen'e Jesucristo daiyá yā. ¹⁵ Naati nduuti chi saⁿā o n'daata chi nguée i'téenu yā Señor Jesucristo nguée cūnee n'dáaca saⁿā miiⁿ ndúúcū n'daataá yen'e sa, o n'daataá miiⁿ ndúúcū isaⁿa yen'e tá chi i'téenu yā Señor Jesucristo, tuu'mi ní cuuvi diví yā yen'e ví'í. 'Iiⁿyāⁿ chi i'téenu yā Jesucristo nguée a fuerza chi cuneé yā ndúúcū 'iiⁿyāⁿ chi nguée i'téenu yā Señor Jesucristo. Ndyuūs neⁿé yā chi 'iiⁿyāⁿ chi i'téenu yā Señor Jesucristo cunee n'dáaca yā ndúúcū vaadi 'diiⁿ. ¹⁶ Ndís'tíi 'iiⁿyāⁿ chi i'téenu nī Señor Jesucristo, ¿táacā cuuvi deenú nī nduuti chi cuuvi dinguáⁿai nī isaⁿa yen'é nī o n'daataá yen'é nī? Nguée cuuvi déenu nī chuū chi 'tíicā.

¹⁷ Ndyuūs yen'e yú yaa'ví yā s'uuúⁿ chi yen'é yā s'uuúⁿ. Ní tee yā 'áámá 'áámá s'uuúⁿ ntiiⁿnyuⁿ s'uuúⁿ chí yen'é yā chí ituneeⁿ s'uuúⁿ. Ní 'íícú véé ntiiⁿnyuⁿ yen'é Ndyuūs yen'e 'áámá 'áámá s'uuúⁿ. Ní canee chi 'cuεεtinee yú n'daacā tan'dúúcā Ndyuūs neⁿe yā chi diiⁿ yú. 'Tíicā ngaⁿa ntiiⁿnyuⁿ 'uú yen'e nducyáacá yáacū. ¹⁸ Nduuti chi Ndyuūs yaa'ví yā 'áámá saⁿā yen'e ndaata Israel chi cuuvi yen'e yā ní 'iiⁿyāⁿ 'āā diiⁿ yā circuncidar cuerpo yen'e saⁿā miiⁿ ndii chi 'líiⁿ sa tan'dúúcā chí ngaⁿa ley yen'e 'iiⁿyāⁿ ndaata Israel, 'āā canee sa 'tíicā. Ndúúti chi Ndyuūs yaa'ví yā 'áámá saⁿā chi cuuvi yen'é yā ní saⁿā miiⁿ nguée yen'e ndaata Israel ní nguée diiⁿ yā circuncidar cuerpo yen'e saⁿā miiⁿ, 'āā canee sa 'tíicā. ¹⁹ Nguée de'ε véε nanááⁿ Ndyuūs nduuti chi diiⁿ yā circuncidar cuerpo yen'e saⁿā o nguée. Dámaāⁿ dichíí'vε nduuti chí cu'teenu yú

Jesucristo ní diiⁿ yú tan'dúúcā chi Ndyuūs nen'é yā. ²⁰ Tan'dúúcā chi ndís'tiī 'āā canee nī taachí Ndyuūs yaa'vi yā 'áámá 'áámá ndís'tiī 'tiicá ntúūⁿ cuneé nī. ²¹ Taachi Ndyuūs yaa'vi yā n'diī chi cuuvi yen'é yā, nduuti chi n'diī canéé nī tan'dúúcā chi canéé 'iīⁿyāⁿ chi canéé caadi 'iīyu ní nguée cuuvi naⁿ'a yā nguée nacádiinúúⁿ nī dē'ē vεε yen'e chúū. Ní nduuti chí cuuvi canee libre ndís'tiī, chí diīⁿ nī ntiīnyuⁿ caadi 'iīyu tuu'mi ní caⁿ'á nī. Ní cunée nī libre. ²² Taachí Ndyuūs yaa'vi yā 'iīⁿyāⁿ chi canéé caadi 'iīyu ní 'iīⁿyāⁿ miiⁿ i'téenu yā Jesucristo, 'iīⁿyāⁿ canéé yā tan'dúúcā chi libre, tī canee libre yā yen'e nuuⁿndi yen'é yā. 'Iīⁿyāⁿ chi canéé libre taachí Ndyuūs yaa'vi yā 'iīⁿyāⁿ, 'iīⁿyāⁿ miiⁿ nguée libre ti dichí'vε yā Ndyuūs. ²³ 'Iivú Ndyuūs ní cái yā ndís'tiī ndúúcū 'áámá precio chi néené yaⁿ'ai chii'vε ti yuuúⁿ yen'e daiyá yā. Maaⁿ ní ndís'tiī ní yen'é Ndyuūs ndís'tiī. Ní diīⁿ nī ntiīnyuⁿ yen'é Ndyuūs. Nguée diīⁿ nī tan'dúúcā 'iīⁿyāⁿ yen'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū chi nguεε i'téenu yā Jesucristo ngaⁿ'a yā chī diīⁿ nī. ²⁴ Ndís'tiī hermanos yen'é, ca'áámá ca'áámá ndís'tiī canéé nī ndúúcū Ndyuūs. Naachi canéé nī mííⁿ canéé Dendyuūs ndúúcu nī.

²⁵ 'Úú ca'á 'áámá consejo yen'e n'daataá chi nguée n'giindivaacu tá. Deenú chi ngaⁿ'á tan'dúúcā chí Dendyuūs néⁿ'é yā, naati chuū ní nguée ley yen'é yā. 'Úú Pablo 'úú chi i'teenú Ndyuūs. Ní Ndyuūs ch'iⁿ'í yā 'úú chiiⁿ chi 'úú diīⁿ ní ngaⁿ'á. ²⁶ 'Úú nadacadiinúúⁿ chi n'daacā chi saⁿ'ā s'eeⁿ'cuεεtinée sa damaāⁿ sa. Ti maaⁿ ní deenu yú chi ndaā tiempo chi n'geenu yú ngii. ²⁷ Ndís'tiī saⁿ'ā chi vée n'daataá yen'é nī, nguée cu'neeⁿ nī tán'ā. Ndís'tiī saⁿ'ā chi

nguée n'daataá ye'n'é nī nguée in'nuúⁿ nī n'daataá chī cuuvi ye'n'é nī. ²⁸ Nduuti chī 'áamá saⁿā ch'iindivaacu sa, nguée dinuūⁿndí sa. Nduuti chī n'daataá míⁿ 'caandavaacú tá, nguée dinuuⁿndí tá. 'Úú nadacádiinúúⁿ chī 'iⁿyāⁿ chī ch'iindivaacu yā ní 'cueenu cá yā cuuvi. Nguée neⁿ'é chī ndís'tīⁱ 'cueenu cá nī cuuvi.

²⁹ Chuū ngaⁿ'á ngī ndís'tīⁱ hermanos ye'n'é: Nguée 'naaⁿ tiempo 'cuεεtinée yú iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. Saⁿā chī vée n'daataá ye'n'é sa nīdiiⁿ sa ntiⁿnyuⁿ ye'n'e 'iivú Ndyuūs vmnááⁿ vmnaaⁿ nguée ti neⁿ'e n'daataá ye'n'é sa. ³⁰ Nguée diiⁿ nī cuenta ye'n'e dε'ē vεε chī chó'ōo ye'n'é nī. Nduuti chī ngεεcú nī ye'n'e 'aama tináⁿā nguée 'naaⁿ tiempo cuεεcú nī. Nduuti chī yeenú nī ti vée 'áamá 'viicu nguée 'naaⁿ tiempo cunée vaadī yeenú nanáaⁿ nī. Nduuti chī ngái nī tuu'mi ní ngáacú nī chī nguée 'naa tiempo cunee. ³¹ Ní ndís'tīⁱ chī vée negocio ye'n'é nī ye'n'é cosa chī vée ná iⁿ'yeeⁿdí 'cūū, nguée 'cuεεtineé nī dámaāⁿ ye'n'e chuū, ti iⁿ'yeeⁿdí ndúúcū nducuén^{'e} chī vεε ye'n'é ní chó'ōó.

³² 'Úú neⁿ'é chī nguée nadacádiínuuⁿ nī ye'n'é dendu'ū chī vée. Saⁿā s'eeⁿ chī nguée n'giindivaacu sa ndée sa cuidado ye'n'e dendu'ū chī ye'n'é 'iivú Ndyuūs. Ní idiⁿ sa tan'dúúcā chī neⁿ'é Ndyuūs. ³³ Saⁿā chī n'giindivaacu sa ndée sa cuidado ye'n'é chī vée na iⁿ'yeeⁿdí 'cūū táácā cuuvi cunee yīnūū n'daataá ye'n'é sa. ³⁴ 'Tiicá ntúūⁿ idiⁿ n'daataá chí n'gíindiváacu tá. 'Áamá n'daataá chí nguée n'giindivaacu tá ndée tá cuidado ye'n'e dendu'ū ye'n'e 'iivú Ndyuūs. Ní diiⁿ tá ndúúcū nuuⁿman staava ye'n'é tá nducuén^{'e} chī neⁿ'e Ndyuūs. Nguée

'tíicā idiiⁿ n'daataa chí n'gīIndivaacu tá. Ndée tá cuidado yeⁿe nducueⁿē yeⁿē vaacu tá ni táacā chi cuuvi cunee yíinūu isaⁿā yeⁿē tá.

³⁵ Ngan^a ngī ndis'tiī chuū: Nguéé chi nguéé 'caandavaacú nī ti neⁿé chi ndís'tiī ní cuuvi cunee n'daaca cá nī. Neⁿé chi ndís'tiī diiⁿ nī ndúúcū nuuⁿmaⁿ staava yeⁿe nī chiⁿ chí cuuvi dichííⁿvē ca Ndyuūs. Ní cuⁿneéⁿ nī nducueⁿē chi véé iⁿyeeⁿdí 'cū chí cuuví nī.

³⁶ Nduuti chí 'áámá saⁿā nadacádiinuuⁿ sa chí n'daacā chí daiya sa chí n'daataa cuiinu 'caandavaacu tá ti véé nduuyu yeⁿē tá tuu'mi ní cuuvi diiⁿ sa n'daacā caava tá. Ní 'caandavaacú tá. Chuū ní nguéé nuuⁿndi. ³⁷ Nduuti chí táámá saⁿā miiⁿ nguéé neⁿe sa chí daiya sa 'caandavaacu tá ti canéé ditiinú sa na staava yeⁿē sa chí nguéé neⁿe sa 'caandavaacu tá, tuu'mi ní cunee libre sa. Ní cuuví diiⁿ sa chεε chí neⁿē sa. Ní diiⁿ sa cuidado táⁿā daiya sa. Ní n'daacā idiiⁿ sa. ³⁸ Saⁿā chí ngaⁿa sa chí n'gīIndivaacu tá, o saⁿā chí nguéé neⁿe sa chí 'caandavaacú tá, nduu 'uuví saⁿā miiⁿ din'daacá sa. Naati n'daacā ca idiⁿ saⁿā chí nguéé neⁿe sa chí 'caandavaacú tá.

³⁹ N'daataá chí n'gíídívaacu tá canéé chí 'cuεεtinee tá ndúúcū isaⁿā yeⁿē tá núúⁿmáⁿ neⁿe chí cándúúchi sá. Ndúúti chí 'cuūví saⁿā yeⁿe tá tuu'mi ní cuuví 'caandavaacu tá ndúúcū táámá saⁿā chí i'téenu sa Jesucristo. ⁴⁰ 'Úú inadacádiinúúⁿ chí n'daacā ca yeⁿē tá chí 'aa ntée 'caandavaacu tá. Chuū chí ngaⁿá nguéé dámaāⁿ yeⁿe chí 'úú nadicádiinúúⁿ ti tan'dúúcā chí neⁿe Espíritu N'dai yeⁿé Ndyuūs.

Yen'e yuūtē chi 'iī'yān cá'a yā yen'ē nátai yen'e ídolos

¹ Maaⁿ ní idinguúⁿ taama chi yen'e yuūtē yen'e 'iiti chi 'iī'yān 'caan'núⁿ yā ní cá'a yā yuūtē miīⁿ yen'ē nátaī cáávā ídolos. Deenu yú chi nducyaaca yú deenu yú 'tεε yen'e chuū. 'Iī'yān chi nadacadi-inúúⁿ yā chi deenú cá yā cuuvi dich'εεté maáⁿ yā 'iī'yān. 'Iī'yān chi nen'é yā Ndyuūs ní nen'é yā hermanos, 'iī'yān miīⁿ néⁿ'é yā chi tanán'ā hermanos chi cuuvi déenu cá yā yen'e Ndyuūs. ² 'Iī'yān chi nadacadiinúúⁿ yā chi deenu yā nguée tanducuen'ē deenu yā tan'dúúcā chi canée chi cuuví deenu yā. ³ Nduuti chi 'áámá 'iī'yān dinén'e yā Ndyuūs, tuu'mi ní Ndyuūs inaaⁿ yā 'iī'yān miīⁿ. ⁴ Maaⁿ ní 'úú nen'é chi cadiinúúⁿ nī yen'e yuūtē chi 'iī'yān cá'a yā yen'e nátaī yen'e ídolos. Deenu yú chí ídolos nguée cánduuchi. Deenu yú ti 'áámá n'dyán'ā Ndyuūs chi vεε yā ní nguée ca táámá yā. ⁵ 'Iī'yān ngaⁿ'a yā chi nééné véé cá ídolos na yáⁿ'āa 'cūū níicú nanguuvi váá. Ní 'iī'yān ngaⁿ'á yā chi cosa s'eeⁿ ní dendyuūs s'eeⁿ. ⁶ S'uuúⁿ deenu yú chi véé 'áámá nuúⁿ Ndyuūs yen'ē yú. Ndyuūs Chiida yú chi din'dái yā tanducuen'ē dendu'ū. Ní Ndyuūs diíⁿ yā chi cuuvi yen'é yā s'uuúⁿ. Véé 'áámá n'dyán'a 'iivú Ndyuūs yen'ē yú chi Jesucristo. Ndyuūs Chiida yú ndúúcū Jesucristo daiyá yā din'dái yā tanducuen'ē dendu'ū chi véé. Jesucristo yen'ē yú tee yā vida yen'ē yú cuen'e daāⁿmaⁿ.

⁷ Nguée nducyaaca 'iī'yān chi i'téenu yā Jesucristo deenú yā chi 'aama n'dyán'ā Dendyuūs vεε yā. Ndiī maaⁿ ní náⁿ'a yā ní i'téenu yā chi canduuchi ídolos. Taachi 'iī'yān cá'a yā yuūtē yen'ē nátai yen'e ídolos, ní i'téenu yā chi ca'a yā yuūtē nátai yen'é dendyuūs s'eeⁿ. Ní taachi 'iī'yān chi duu'ví

deenú yā ye^{n'e} Ndyuūs che'é yā yuūtē ye^{n'e} nátai s'een, 'ii^{n'}yāⁿ miiⁿ nadacádínnuuⁿ yā chi véé nuūⁿndí ye^{n'e} yā. ⁸ Ndyuūs nguée diiⁿ cuenta yā ye^{n'e} s'uuúⁿ nduuti chi nge'e yú yuūtē miiⁿ o nguée. Nduuti chi nge'e yú yuūtē miiⁿ nguée idiiⁿ chi n'daacā ca yú. Nduuti chi nguée che'e yú nguée idiiⁿ chi nguée n'daacā ca yú. ⁹ Ndís'tiī chi déénu nī chεε chi Ndyuūs ne^{n'é} yā chi diiⁿ nī, 'caandiveéⁿ nī. Nguée diiⁿ nī dε'ε vεε chi 'ii^{n'}yāⁿ chi duu'vī déénú yā ye^{n'e} Jesucristo cuuvi nacádínnuuⁿ yā chi vεε nuuⁿndi ye^{n'e} yā. ¹⁰ 'Úú nga^{n'}á ngī ndís'tiī chi canee diituu cá nī chi i'téénu cá nī Ndyuūs. Deenú nī chi nguée véé nuuⁿndi ye^{n'e} nī taachi chi snée na mesa ye^{n'e} ní'vεε ye^{n'e} yaācū ye^{n'e} ídolos. Naati 'ii^{n'}yāⁿ chi duu'vī déénu yā ye^{n'e} Jesucristo cuuvi n'diichí yā ndís'tiī, tuu'mi ní 'ii^{n'}yāⁿ miiⁿ chi nadacadiinúúⁿ yā chi ndís'tiī 'tεε 'tεε i'téénu nī ídolos. 'Ii^{n'}yāⁿ miiⁿ cuuvi dííⁿ yā tan'dúúⁿcā ndis'tiī idiiⁿ nī. Ca^{n'}á yā che'é yā yuūtē miiⁿ ní dííⁿ yā sentir chi véé nuuⁿndi ye^{n'e} yā. ¹¹ 'Áará chi cuuvi che'é nī yuutē 'cūū ní nguée véé nuuⁿndi ye^{n'e} nī nguée ne^{n'é} nī chi hermanos chi duu'vī deenú yā ye^{n'e} Jesucristo dííⁿ yā 'tíicā, caati nguεεcúndií yā ní 'tεε 'tεε i'téénu yā ídolos. Ní 'tíicā idiiⁿ hermanos ní Cristo ch'iī yā na cruz ntúūⁿ caavá yā. ¹² Taachí dííⁿ nī 'tuucā 'tíicā idinuuⁿndí nī contra Cristo níicú contra ye^{n'e} hermano chi duu'vī déénu yā ye^{n'e} Jesucristo. Caati hermanos miiⁿ 'tεε 'tεε i'téénu yā ídolos, ní véé nuūⁿndi ye^{n'e} yā. ¹³ 'Úú nacádiinúúⁿ ye^{n'e} chuū 'tíicā. Nduuti chi 'úú che'é yuūtē miiⁿ, ní 'úú dííⁿ chi hermano chi duu'vī deenú yā ye^{n'e} Jesucristo che'é yā ní véé nuuⁿndí yā, tuu'mi ní 'āā ntée che'é yuūtē miiⁿ.

9

*Pablo ca'á yā orden ti 'áamá apóstol yen'é Jesu-
cristo*

¹ ¿'Áá nguée 'úú Pablo 'áamá apóstol 'úú ní cuuvi diiⁿ nducueⁿē chi nguée nuuⁿndi? ¿'Áá nguée 'úú nnguanⁿāi 'úú? 'Úú n'diichí Señor Jesucristo yenⁿē yú. 'Úú candeeⁿ nduudu cuaacu yenⁿe Ndyuūs. Ní ndís'tiī i'téenu nī nduudu miiⁿ caavā ntiⁿnyuⁿ yenⁿé. ² Nduuti chi tanáⁿa yā nguεε i'téenu yā chi 'úú apóstol 'úú, ndís'tiī i'téenu nī chi cuaacu. Ndís'tiī ní tan'dúúcā sello 'tiicá nī, ti i'téenu nī Señor Jesucristo. Ní deenú nī chi 'úú 'aama apóstol yenⁿe Señor Jesucristo. Ndís'tiī ní yenⁿe Jesucristo caavā chi 'úú candeeⁿ nduudu miiⁿ.

³ 'Iiⁿyāⁿ chi itínguuneeⁿ yā 'úú yenⁿē chi 'úú chi 'aama apóstol, 'túúcā nan'guεεcútaⁿá yenⁿe yā. ⁴ Nús'uu chi apóstoles ¿'áá nguée tuneéⁿ 'nū chi ché'é 'nū ní cú'ú 'nū ndúúcū ndís'tiī na vaacu nī? ⁵ ¿'Áá nguée tuneéⁿ 'nū chi 'áamá 'áamá 'nū candeeⁿ 'nū n'daataá yenⁿe 'nū taachi caⁿ'a 'nū cuaaⁿ cyúúní? 'Túúcā diiⁿ tanáⁿā apóstoles, ndúúcū hermanos chi yenⁿe Jesucristo, ndúúcū hermano Pedro. ⁶ Dámaāⁿ 'úú ndúúcū Bernabé diiⁿ 'nū ntiⁿnyuⁿ cáavā chi ché'é 'nū. ⁷ ¿Du'ú soldado diiⁿ sa gastar tuumi caavā gastos yenⁿe sa taachi diiⁿ sa ntiⁿnyuⁿ miiⁿ? ¿Du'ú saⁿ'ā ngiichi sa díi'yú uvas ní 'áá nguée cuuvi ché'é sá yenⁿē? ¿Du'ú 'iiⁿyāⁿ chi diiⁿ cuidado 'áamá taaⁿ 'iiti cuūchī ní 'áá nguée cuuvi cu'ú yā leche yenⁿē 'iiti miiⁿ? ⁸ 'Úú nguée ngaⁿ'á chuū tan'dúúcā chi ngaⁿ'a saⁿ'a chi ca'a orden. Ngaⁿ'á chuū, ti 'tíicā ngaⁿ'a ley yenⁿe Moisés miiⁿ. ⁹ Canee nguūⁿ na libro yenⁿé Ndyuūs chi ley

chi Moisés dingúⁿ yā chi 'tíicā: Nguéé cu'nuúⁿ nī yaana duutú tī chi inde'ei nuúⁿ tī nguaaⁿ trigo chi nguéé cuuvi che'é tī: ¿'Áá ndéε cuidado Ndyuūs dámaāⁿ 'iiti? Nguéé 'túúcā. ¹⁰ Cáávā nús'uu, ní cuaacu níⁿnyúⁿ canéé nguūⁿ 'tíicā: 'Iiⁿ'yāⁿ chí di'cuūndú yā 'iiti ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chi yīinenaáⁿ yā 'iiti chi inde'ei nuúⁿ tī nguaaⁿ trigo, 'iiⁿ'yāⁿ s'een ní cunee ngiínú yā cosechā yeⁿ'e yā. ¹¹ Candéé 'nū nduudu yeⁿ'é Ndyuūs nguaaⁿ ndís'tiī taachi 'āā cuéé 'caandiveéⁿ nī nduudu miiⁿ. ¿'Áá nguéé téé nī nús'uu necesidades yeⁿ'é 'nū? ¹² Nduuti chi tanán'ā apóstoles cuuvi cuta'á yā necesidades yeⁿ'é yā yeⁿ'e ndís'tiī, ¿'áá nguéé cuuvi cuta'á 'nu necesidades yeⁿ'é 'nū dendú'ū? Nguéé caaⁿ'mán 'nū chi ndís'tiī téé nī necesidades yeⁿ'é 'nū naatí chi chéε 'nū ndu-cuéⁿ'ē dendú'ū, caati 'iiⁿ'yāⁿ cuuvi cu'téenu yā ndu-udu yeⁿ'e 'iivú Ndyuūs. ¹³ ¿'Áá nguéé déénú ndís'tiī chuū ndii tiempo chí 'aa chó'ōo yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chí diiⁿ ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e yaacū templo? 'Iiⁿ'yāⁿ miiⁿ che'é yā comida yeⁿ'e yaācū. 'Tiicá ntúūⁿ, 'iiⁿ'yāⁿ chí diiⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e nátai, 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ che'é ntúūⁿ yā chí véé nátai chí 'iiⁿ'yāⁿ ndéε yā ndaa yā nátai. ¹⁴ 'Tíicā ngaⁿ'a Señor 'iivú Ndyuūs yeⁿ'é 'iiⁿ'yāⁿ chí candéé yā nduudu yeⁿ'e evangelio chí nduudu ngai yeⁿ'é Jesucristo. 'Iiⁿ'yāⁿ miiⁿ 'cuεetinée yā ndúúcū 'iiⁿ'yāⁿ chí i'téenu yā Señor Jesucristo, ní ca'á yā 'iiⁿ'yāⁿ s'uuⁿ chí che'é yā. ¹⁵ 'Úú nguéé sta'á túumī yeⁿ'é nī, ní nguéé che'é de'ε véε, ti teé túumī ndís'tiī. Nguéé dingúⁿ chuū chí 'tíicā diiⁿ nī nduucú. N'dáácā ca yeⁿ'é chí 'cuúví ní mar 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ nguéé cuuvi caaⁿ'maⁿ yā chí 'úú candéé ndúúdu cuaacu yeⁿ'e Dendyuūs cáávā chí nadí'vé yā 'úú.

16 'Áará chi nga'n'á evangelio chí ndúúdu ngai ye'n'é Jesucristo 'úu nguée cuuvi caa'n'mán chi 'úu chi ch'εεté. Canée chí caa'n'mán ye'n'é evangelio, ti cáávā chuū chíⁿ chi Ndyuūs dicho'ó yā 'úú. Néené 'cueenú cuuvi nduuti chí nguée caa'n'mán ye'n'é evangelio. 17 Ndúúti chí caa'n'mán ye'n'e evangelio ti díⁿ buscar ntii'nyuⁿ miiⁿ tuu'mi ní Ndyuūs nadí^{'ve} yā 'úú, naati nguεε 'tíicā. Cáávā chuū canée chí caa'n'mán evangelio chí ndúúdu ngai ye'n'é Jesucristo. 18 ¿De'έ ndaacā ye'n'é 'úú? Nguée de'ε vεε ndaacā ye'n'é. Cáávā 'úú nadí^{'ve} ye'n'é chiin chí nga'n'á ndúúdu ngai. 'Úú caa'n'mán nduudu ngai ye'n'é Jesucristo ní yeenú taavi 'úú ti nguée cuta'n'á dendú'ū ye'n'e nī. Nguée caa'n'mán chí ndís'tiī tee nī 'úú de'ε vεε cáávā ntii'nyuⁿ ye'n'é 'aara chí cuaacu chí canée chí díⁿ nī.

19 N'daacā canée 'tíicā. Nguée du'ū vεε cuuvi caa'n'maⁿ ntii'nyuⁿ ye'n'é, ti 'ii'n'yāⁿ nguée nadí^{'ve} yā 'úú. 'Úú dichí^{'ve} nducyáácá 'ii'n'yāⁿ 'iicu cuuvi cu'téenu yā Jesucristo ye'n'é yú. 20 'Áará chí maaⁿ nguée costumbre ye'n'é chí idiíⁿ tan'dúúcā chí nga'n'a ley ye'n'é Moisés, naati taachi canée nguaaⁿ 'ii'n'yāⁿ hebreo s'eeⁿ chí díⁿ yā tan'dúúcā chí nga'n'a ley ye'n'é Moisés, 'tíicā idiíⁿ dendu'ū. Idiíⁿ 'tiicā ní 'iicu 'ii'n'yāⁿ hebreo s'eeⁿ cuuvi cu'téenu yā Jesucristo. 21 Taachi 'úú canée ndúúcu 'ii'n'yāⁿ chí 'āā vi'i cā ley ye'n'é yā nguée ti ley ye'n'é Moisés miiⁿ, 'úú idiíⁿ tan'dúúcā 'ii'n'yāⁿ s'eeⁿ. Naati nguée idiíⁿ cosa chí Ndyuūs nguεε ne'n'é yā chí 'úú díⁿ. 'Tíicā idiíⁿ, ní 'íicú 'ii'n'yāⁿ miiⁿ cuuvi cu'téenu yā Jesucristo. 22 Taachi canée nguaaⁿ 'ii'n'yāⁿ chí duūvā tuu'mi 'úú idiíⁿ tan'dúúcā 'aama chí duūvā, ní 'iicu cuuvi

cu'téenu yā Jesucristo. Nduu cuaaⁿ naachi caⁿ'á 'úú idiíⁿ nducuéⁿ'ē tan'dúúcā chi idiíⁿ 'iíⁿ'yāⁿ s'uuⁿ. Idiíⁿ 'tíicā ní 'iicu diíⁿ chí nanguáⁿ'ai náⁿ'a yā. ²³ 'Úú idiíⁿ tanducuéⁿ'ē chuū chi 'úú cuuvi caaⁿ'máⁿ nduudu yeⁿ'e Ndyuūs nanááⁿ 'iíⁿ'yāⁿ. Ní cuuvi cuta'a yú cosa chi n'dai chi Ndyuūs téé yā s'uūúⁿ.

²⁴ ¿'Áá nguée déénu ndís'tií yeⁿ'e 'iíⁿ'yāⁿ chi ngéénu yā na juego? Nducyaaca yā ngéénu yā na juego naati 'áámá núuⁿ yā chi diíⁿ yā ganar ní ndaaca regalo yeⁿ'e yā. Maaⁿ ní ndís'tií diíⁿ ní tan'duucā 'aama chi ngéénu yā ní diíⁿ ní ganar. 'Tíicā diíⁿ ní chiíⁿ chi Ndyuūs neⁿ'é yā, ní tunée ndís'tií chi cuuvi yeⁿ'é ní chεε chí Ndyuūs téé yā ndís'tií. ²⁵ Ca'áámá ca'aama saⁿ'ā chi ngeēnū sa nguée cuuvi diíⁿ sa nducuéⁿ'ē chi neⁿ'e sa. Damaāⁿ idiíⁿ sa cosas chi n'daācā caavā sa cucáāvā chi ditiíⁿ sa. 'Tíicā idiíⁿ sa ní cuuví ndaacā sa 'áámá corona yeⁿ'e naāndā chi ngo'o yéⁿ'ē. S'uūúⁿ ní idiíⁿ cá yú tan'dúúcā chí Dendyuūs neⁿ'é yā chi diíⁿ yú, ní ndaaca yú 'áámá corona chi nguée tuví yeⁿ'ē chi Dendyuūs téé yā s'uuúⁿ. ²⁶ 'Úú idiíⁿ ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'é Ndyuūs tan'dúúcā 'áámá chi ngeenu na juego ní diíⁿ yā ganar. 'Úú idiíⁿ ntiiⁿnyuⁿ díitūu tan'dúúcā 'iíⁿ'yāⁿ chi nguⁿ'ú yā ndúúcū taamá yā, nguée tan'duucā chi nguⁿ'ú yā ní ngéⁿ'é yā na 'yúúné. ²⁷ 'Úú idiíⁿ sufrir cáāvā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'é Ndyuūs, ní diíⁿ n'dai cá ntiiⁿnyuⁿ miiⁿ. 'Tíicā idiíⁿ, ti nguée neⁿ'é chi cuayiivi chi caaⁿ'máⁿ nduudu cuaacu miiⁿ, Ndyuūs cuuvi caaⁿ'máⁿ yā yeⁿ'e 'úú chi nguée n'daacā diíⁿ ntiiⁿnyúⁿ yeⁿ'e yā.

Pablo ca'á yā consejo chi 'ii'yān nguée canee chi i'teenú yā ídolos

¹ Ndís'tiī hermanos ye'n'é, ne'n'é chi ndís'tiī nan'gáácú nī ye'n'e tiempo chi 'āā chó'ōo. 'Ii'yān hebreos diīn yā seguir 'áámá meēen chi ngíicá nanguuvi. Ndyuūs dicho'ó yā méeeen miiⁿ. Ní nducyaaca 'ii'yān n'diichí yā tiī cuen'e méeeen miiⁿ. Ní ngíicá yā ní cho'ó yā naavtaⁿā yíicú chí nuūⁿnī'yáⁿā chi nguuvi Roja naachí Ndyuūs diīn yā chí nduūvī cuuⁿmán 'áámá yáanūu ye'n'e caavá yā. ² Nducyaaca 'ii'yān ní cuen'é yā ndúúcū Moisés. Ní meēen miiⁿ ch'iⁿī yúúní 'ii'yān s'een. Ní cho'ó yā naavtaⁿā nuūⁿnī'yáⁿā ndúúcū Moisés miiⁿ. Chuū ní tan'dúúcā chi Ndyuūs cheédínuūⁿnīⁿ yā 'ii'yān s'een ndúúcū Moisés miiⁿ. ³ Nducyáácá yā che'é yā pan chi Ndyuūs dicho'o. Ní pan miiⁿ chí chiicā ndii nanguuvi. ⁴ Ndyuūs ca'a yā 'ii'yān s'een nuūⁿnīⁿ chí can'daā na tuūu, ní nducyáácá yā chí'i yā nuuⁿnīⁿ miiⁿ. Ní tuūu miiⁿ ní tan'dúúcā chi Cristo miiⁿ, 'tíicā. Espíritu ye'n'é Cristo cuen'e ndúúcu yā naachí cuen'e yā. ⁵ Ndyuūs nguée canee yiinú yā tan'dúúcā chi idiīn n'deēe n'daí 'ii'yān ti nguée ch'iindiveén yā ye'n'é Ndyuūs. Ní 'ii'yān s'een ch'īi yā cuaaⁿ naachi nguée 'ii'yān na yáⁿāa cuūⁿmán.

⁶ Dendú'ū chuū chi chó'ōo ní 'íicú n'diichi yú, 'íicú s'uūún nguée ne'n'e yú ye'n'e dendú'ū chi nguée n'daacā tan'dúúcā 'ii'yān s'een chí idinén'e yā.

⁷ Cáávā chuū nguée idiīn yú 'viicu cáávā ídolos, tan'dúúcā chí idiīn tanáⁿā 'ii'yān tiempo chí 'āā chó'ōo. Canée nguūⁿ ndii cuáán vmnaaⁿ na li-bro ye'n'é Ndyuūs 'tíicā: 'Ii'yān s'een diīn yā 'viicu cáávā ídolos, ní ch'eté yā, ní che'e yā, ní chí'i

yā ní ch'iinu chuū, ní nacueen yā, ní nde'ei yā. Cuayivi ní sa'a s'een n'diichí yā n'daataa s'een ní dinuu'ndí yā. ⁸ Nguéé n'diichí yú 'áámá sán'ā o 'aama n'daataá taachí 'āā cuéé 'caandavaacu yú ndúúcu yā, tan'dúúcā chi idiin tanán'ā 'iin'yān s'een. Ní cáávā nuu'ndi yen'é yā, na 'áámá nguuvi nūu' n'diicu 'ínú mil 'iin'yān ch'i yā ná yán'āā cuū'mán naachi nguéé 'iin'yān. ⁹ Nguéé diin yú chí tuu'vī yú Ndyuūs, ti ne'e yú n'diichí yú nduuti chi Ndyuūs diin yā castigar s'uūú tan'dúúcā chi Ndyuūs diin yā ndúúcū tanán'ā 'iin'yān. Ní Ndyuūs dichó'o yā cúu taa' chí che'é tī 'iin'yān s'een ní ch'i yā. ¹⁰ Ní nguéé caan'ma' taa' yú yen'e Ndyuūs tan'dúúcā chi diin tanán'ā 'iin'yān s'een. Cáávā chuū ní Ndyuūs dichó'o yā ángel yen'é yā ní ch'i yā.

¹¹ Tiempo chí 'āā chó'ōo ndíí cuáán vmnaa', chó'ōo tanducueén'ē chuū ní canéé nguūn na libro yen'é Ndyuūs. Maa' ní s'uūú' cuuvi deenu yú yen'e 'iin'yān s'een ní nguéé diin yú tan'dúúcā chí diin yā.

¹² Cáávā chuū 'iin'yān chi nadacadiinúú' yā chi i'teenu diitú yā Ndyuūs canee chi nadacadiinúú' yā chεε chi diin yā, ní nguéé 'cuūvá yā na nuu'ndi.

¹³ Ndís'tiī 'caandiveén nī yen'é. Mar 'áámá cosa chi nguéé n'daacā nguéé ndaā nanáán ndís'tiī nduuti chí nguéé ndaā nanáán tanán'a ca 'iin'yān. Ndyuūs ní n'dai ca yā ndúúcū ndís'tiī, ní nguéé 'cuú' yā chí ndaā nanáán ndís'tiī dendu'ū chí nguεε cuuví cuchée nī. Taachi ndaā dendu'ū chí nguéé n'daacā nanaa' ndís'tiī Ndyuūs teé yā fuerzas ndís'tiī chí nguéé diin nī dendu'ū chí nguéé n'daacā. Ní 'íicú cuuví cuchée nī.

¹⁴ Cáávā chuū ndís'tiī hermanos chi ne'e taavi, diví nī yen'e nducyaaca ídolos. ¹⁵ 'Úú nga'n'á ngī

ndís'tiī chi 'ii'n'yān chi deenu, ní ndís'tiī cuuvi deenú nī ye'n'ē chí'ín chí nga'n'á nduuti chi nduudu cuaacu o nguée. ¹⁶ Taachi diiⁿ yú 'viicu ní che'e yú Santa Cena ye'n'e Señor Jesucristo ní sta'a yú taza chi cu'u yú vino, tuu'mi ní caa'n'maⁿ yú gracias Ndyuūs chi di'viicú yā vino miiⁿ. Diiⁿ yú chuū ti maaⁿ ní ch'in'i yú chi ye'n'é Cristo s'uūuⁿ. Ní vée vida ye'n'ē yú cue'n'e daā'n'maⁿ cucáāvā yuūúⁿ ye'n'é Cristo chí n'geeⁿ. Pan ye'n'ē Santa Cena chi n'dee yú, n'dee yú ti maaⁿ ní ye'n'é Cristo s'uuúⁿ. Ní cuerpo ye'n'e yā ca'née'ngá'āa na cruz cáāvā s'uūuⁿ. ¹⁷ S'uūuⁿ ní 'yaaⁿ yú ní nducyaacu yú che'e yú ye'n'ē 'áámá pan nūuⁿ. 'Tíicā s'uuúⁿ ní tan'dúúicā 'áámá cuerpo nūuⁿ ti ye'n'é Cristo s'uuúⁿ.

¹⁸ Cuin'diichí nī 'ii'n'yān ye'n'e ndaata Israel tiempo chi 'āā chó'ōo. 'Ii'n'yān s'een' caa'n'nún yā 'iiti ní tee yā yuūtē vmnaaⁿ nátaí ye'n'e Ndyuūs. Ní i'téenu yā 'iivú Ndyuūs ye'n'e yú. Cuayiivi ní che'é yā yuūtē miiⁿ. 'Tíicā 'ii'n'yān ch'in'í chi ye'n'é Ndyuūs. ¹⁹ Nen'é caā'n'mán ye'n'é yuūtē chi 'ii'n'yān che'é yā maaⁿ chi ye'n'e nátaí ye'n'e ídolos. Nguée vée poder ye'n'ē ídolos. Nguée vée poder ye'n'e yuūtē miiⁿ. ²⁰ Chūū ní nga'n'á. 'Ii'n'yān chi ch'ii'n'nún yā 'iiti s'een' ní tee yā yuūtē nátaí ye'n'e ídolos diiⁿ yā chuū cáāvā yáá'n'guinūuⁿ s'een'. Ní nguée diiⁿ yā cáāvā 'iivú Ndyuūs. 'Úú nguée nen'é chi che'é nī yuūtē miiⁿ ye'n'e nátaí miiⁿ, ní ndís'tiī ní nguée ca'n'á nī lado ye'n'e yáá'n'guinūuⁿ. ²¹ Ndís'tiī nguée cuuvi cu'ú nī vino ye'n'e taza ní ye'n'e chí vée na mesa ye'n'ē Santa Cena ye'n'e Jesucristo nduuti chí cu'ú nī ye'n'ē chí vée na mesa ye'n'e yáá'n'guinūuⁿ. Nguée cuuvi ye'n'é Ndyuūs ndís'tiī nduuti chí ye'n'é

yáá'n'guiinūuⁿ ndís'tiī. ²² ¿'Áá ne'n'e nī 'cuu'n'miⁿ nī 'iivú Ndyuūs chi ca'á nī lado ye'n'ē yáá'n'guiinūuⁿ? ¿'Áá ditiinú cá ndís'tiī nguée^é ti 'iivú Ndyuūs ti Ndyuūs nguée^é diiⁿ yā castigar ndís'tiī?

Ye'n'e chi 'ii'n'yāⁿ cuuvi diiⁿ yā ti i'teenú yā Jesu-cristo ní canee yā ndúúcū vaadi ne'n'e ye'n'é Ndyuūs

²³ Cuuvi diiⁿ yú tanducuén'e chi n'daacā, naati nguée^é diiⁿ yú cosa chi nguée^é n'daacā ti nguée^é vée^é nuuⁿndi ye'n'ē yú. Nguée^é nducuén'ē chi n'daacā chi diiⁿ yú nginne s'uuúⁿ chi ye'n'e Cristo. Ní dendu'ū miiⁿ chi n'daacā, nguée^é n'daacā cá caavā s'uuúⁿ chi i'téenu yú 'iivú Ndyuūs. ²⁴ Mar 'áámá 'ii'n'yāⁿ chi ye'n'e Cristo damaán yā nadacadíinuⁿ yā dendu'ū chi ye'n'e maán yā, naati nadacadíinuⁿ ntúuⁿ yā ye'n'e chi ne'n'e tanáⁿ'ā 'ii'n'yāⁿ.

²⁵ Yúútē chi 'ii'n'yāⁿ in'diicuī yā ní'vēē cuuvi che'é nī. Ní nguée^é itínguuneeⁿ nī ye'n'e yuūtē miiⁿ. 'Tíicā diiⁿ nī ní nguée^é dinuuⁿndí nī. ²⁶ Ní yán'āa ndúúcū nducuén'ē chi vée^é vmnaaⁿ ye'n'ē ní ye'n'e 'iivú Ndyuūs.

²⁷ Nduuti chi 'aama 'ii'n'yāⁿ chi nguée^é i'téenu yā Jesucristo diiⁿ yā invitar ndís'tiī chi che'é nī ndúúcu yā, ní nduuti chi ne'n'é nī tuu'mi ní caⁿ'á nī ndúúcu yā. Tanducuén'ē chi cun'duú yā na mesa ní che'é nī. Nguée^é tiinguuneeⁿ nī de'ē vee ye'n'e chi che'é nī. 'Tíicā nguēē dinuuⁿndí nī. ²⁸ Nduuti chi 'áámá 'ii'n'yāⁿ ngan'a yā ngii yā ndís'tii chuu: Yúúte 'cūū ní canée vmnaaⁿ nátaī ye'n'e ídolos, tuu'mi ní nguée^é ché'e nī yuūtē miiⁿ. Ní nguée^é diiⁿ nī chi 'ii'n'yāⁿ miiⁿ cuuvi nadacadíinuúⁿ yā chi dinuuⁿndí nī. Ní yán'āa ndúúcū nducuén'ē chi vée^é vmnaaⁿ ye'n'ē ní ye'n'é 'iivú Ndyuūs. ²⁹ 'Úú ngaⁿ'á ngii ndís'tiī chuū.

Nguéé che'é nī yuūtē miiⁿ chi yeⁿ'ē nátaī taachi 'iīⁿ'yāⁿ ngaⁿ'á yā chi che'é nī yuūtē miiⁿ, ti 'iīⁿ'yāⁿ nadacádiinúúⁿ yā chi véé nuuⁿndi yeⁿ'é nī taachi che'é nī yuūtē miiⁿ. 'Úú deenú chi cuuvi che'é yuūtē miiⁿ ní nguéé idinuuⁿndí. 'Iīⁿ'yāⁿ chi duuⁿ'vī déénu yā yeⁿ'ē Jesucristo nguéé cuuvi ché'e yā. 'Túúca yúúte 'cūū, ní dííⁿ yā juzgar cosa chi nguéé ituneenⁿ yā. 'Úú deenú chi nguéé véé poder yeⁿ'e ídolos. 'Úú caⁿ'á, gracias Ndyuūs caava yuūtē miiⁿ, ní che'é yuūtē miiⁿ.

³⁰ Ndúúti chi caⁿ'á, gracias Ndyuūs cáávā yuūtē chi che'é, ¿de'ē cuuvi chi cunncaā ngaⁿ'a yā yeⁿ'e 'úú yeⁿ'ē chi che'é? ³¹ Dííⁿ nī tan'dúúca chi ngaⁿ'á. Ní nduuti chi nge'e nī, o ngi'i nī, o yeⁿ'ē táámá cosa chi dííⁿ nī, ndís'tiī dííⁿ nī tanducuén'ē cucáávā chi cuuvi dich'eté n'dai nī Ndyuūs. ³² Nguéé dííⁿ nī cosa chi 'iīⁿ'yāⁿ Israel s'eenⁿ o 'iīⁿ'yāⁿ s'eenⁿ chi nguéé ndaata Israel, o 'iīⁿ'yāⁿ s'eenⁿ chi i'téenu yā Jesucristo yeⁿ'ē yú cuuvi nadacadíínuuⁿ yā chi véé nuuⁿndi yeⁿ'é nī. ³³ 'Āā tií nūuⁿ lugar taachi 'úú caneé, 'úú idiíⁿ tanducuén'ē chi cunéé yiinu 'iīⁿ'yāⁿ na lugar miiⁿ. Nguéé idiíⁿ cosa chi neⁿ'é maán, ti dííⁿ tanducuén'ē ní 'iicu cuuvi nanguán'ai 'iīⁿ'yāⁿ.

11

¹ Ndís'tiī ní dííⁿ nī tan'dúúca chi 'úú idiíⁿ ti 'úú idiíⁿ tan'dúúca chi Cristo chí'cueeⁿ yā 'úú.

Yeⁿ'ē n'daata s'ééⁿ chí caⁿ'á yā yaācū

² 'Úú ngaⁿ'á n'daacā yeⁿ'e ndís'tiī hermanos yeⁿ'é ti n'gaacú nī yeⁿ'e 'úú, ndúúcū tanducuen'ē dendu'ū. Ní dííⁿ nī tan'dúúca chi 'úú ngi'cueeⁿ ndís'tiī. ³ 'Úú neⁿ'é chí cadíínnūūⁿ ndís'tiī chí Cristo

miiⁿ ní ngaⁿ'a ntiiⁿnyuⁿ yā yeⁿ'ē nducyaaca saⁿ'ā.
 'Íícú saⁿ'ā ní ngaⁿ'ā ntiiⁿnyuⁿ sa yeⁿ'e n'daataá yeⁿ'e
 sa. 'Íícú Ndyuūs Chiida yú ngaⁿ'ā ntiiⁿnyuⁿ yā yeⁿ'e
 Cristo miiⁿ. ⁴ Nducyáácá saⁿ'ā chí ngaⁿ'ángua'a
 sa o ngaⁿ'a sa nduudu yeⁿ'é Ndyuūs ndúúcū
 sndiīⁿ yeⁿ'ē sa chí canúúⁿ tiīⁿ sa, ngíí 'cuináaⁿ sa.
⁵ Nducyáácá n'daataá chí ngaⁿ'angua'a tá o ngaⁿ'a
 tá nduudu yeⁿ'é Ndyuūs ní nguée ndεεcu paño yeⁿ'e
 tá tiīⁿ tá, ngíí 'cuináaⁿ tá ti idiīⁿ tá tan'dúúcā chí
 ndíí tiīⁿ ta. ⁶ Ndúúti chí nguée ndεεcu paño yeⁿ'e
 tá tiīⁿ tá tuu'mi ní cuū tá yuudū tiīⁿ tá. Nduuti
 chí 'aama n'dáátaá ngíí 'cuináaⁿ tá chí ndíí tiīⁿ
 tá, tuu'mi ní canée chí chεεcu paño yeⁿ'e tá tiīⁿ
 tá. ⁷ Saⁿ'ā ní nguée cánée chí caaⁿ'maⁿ sa nduudu
 yeⁿ'é Ndyuūs ndúúcū sndiīⁿ yeⁿ'ē sa chí canuuⁿ
 tiīⁿ sa, ti Ndyuūs din'dái yā saⁿ'ā tan'dúúcā maánⁿ
 yā chí caaⁿ'maⁿ ntiiⁿnyuⁿ sa, 'tíicā. Saⁿ'ā s'uūuⁿ,
 saⁿ'ā ní diīⁿ sa ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e Ndyuūs. N'daataá
 nguée 'tíicā. Idiīⁿ tá chííⁿ chí ngaⁿ'a isaⁿ'ā yeⁿ'e tá, ti
 saⁿ'ā miiⁿ caaⁿ'maⁿ ntiiⁿnyuⁿ sa yeⁿ'ē n'daata miiⁿ.
⁸ Ti Ndyuūs nguée din'dái yā saⁿ'ā yeⁿ'e n'daataá
 naati din'dái yā n'daataá yeⁿ'e sán'ā. ⁹ Ti Ndyuūs
 nguée din'dái yā saⁿ'ā chí dichíí'vē sa n'daataá,
 naati din'dái yā n'daataá chí dichíí'vē tá saⁿ'ā.
¹⁰ N'daataá ní canée chí ndεεcu paño yeⁿ'ē tá tiīⁿ tá
 ti chí'íⁿ tá chí nguée caaⁿ'maⁿ ntiiⁿnyuⁿ tá. 'Tiicá
 ntúūⁿ ángel s'eeⁿ ní chí canuúⁿ tiīnuú náaⁿ yā taachí
 canée yā nanaánⁿ 'iivú Ndyuūs. ¹¹ Ndyuūs diīⁿ yā chí
 sán'ā nguée canē sa dāmāⁿ sa, ndíí nguée n'daataá
 canē tá dāmāⁿ tá. Ndyuūs diīⁿ cuenta chí saⁿ'ā ní
 n'daataá daama daamá yā nanaánⁿ yā ti Jesucristo
 ch'íi yā cucáávā nduu 'uuví 'iiⁿ'yāⁿ s'uuⁿ. ¹² Vmnáánⁿ

vmnaaⁿ n'daata miiⁿ ní yeⁿ'e saⁿ'ā. Maaⁿ ní saⁿ'ā ch'iindiyáaⁿ sa yeⁿ'ē n'daataá naati tanducuén'ē dendu'ū ní yeⁿ'ē 'iivú Ndyuūs.

¹³ ¿De'ē nadacadiinúuⁿ nī yeⁿ'e chuū? ¿'Áá n'daacā chi n'daata caaⁿ'maⁿngua'a tá ndúúcū Ndyuūs 'aara chi nguée ndεεcuú paño yeⁿ'ē tá tiⁿ tá? ¹⁴ Nducyáácá 'iiⁿ'yāⁿ deenú yā chi saⁿ'ā chi n'géenūu yuūdū tíⁿ sa ti 'cuináaⁿ sa. ¹⁵ Nduuti chi n'daata n'géenūu tiⁿ tá n'daacā yeⁿ'ē tá. Ní yuūdū tiⁿ tá n'daacā chi in'díi tiⁿ tá chi tan'dúúcā 'áámá paño. ¹⁶ Nduuti chi 'iiⁿ'yāⁿ neⁿ'e caaⁿ'maⁿ taāⁿ yā yeⁿ'e chuū, 'úú nguée cuuvi caāⁿ'maⁿ cá yeⁿ'ē ti 'tíicā costumbre yeⁿ'ē yú. 'Tiicá ntuūⁿ costumbre yeⁿ'e nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chi i'téenu yā Jesucristo.

Cosas chi nguεε n'daacā idiín yā taachi che'é yā Santa Cena yeⁿ'ē Señor Jesucristo

¹⁷ Maaⁿ ní 'úú idinguúⁿ yeⁿ'ē ndís'tiī ti nguée n'daacā diín nī. Taachi nduuvidaamá nī nguée n'daacā ca idiín nī ti cunncāā ca idiín nī. ¹⁸ 'Úú n'giindiveéⁿ chi ndís'tiī nguée daama vaadī cadi-inuuⁿ yeⁿ'e nī taachi nduuvidaamá nī ná yaācū. Véé 'téé chi i'teenú chi cuaacu chi ch'iindiveéⁿ. ¹⁹ Canée chi véé chi nduuvidaamá 'āā vi'í caā ndís'tiī chi i'téenu nī Jesucristo, ti cuuvi deenú nī chéé hermanos nguaaⁿ ndís'tiī chi 'áámá canee yā chí i'téenu cá yā. ²⁰ Taachi 'āā vi'í caā nduuvidaamá nī ní che'é nī Santa Cena yeⁿ'e Señor Jesucristo nguée che'é nī Cena miiⁿ tan'dúúcā chi Jesucristo caⁿ'a ntiiⁿnyúⁿ yā. ²¹ Ndís'tiī nguée canee ngúínú nī taachí ndaa nducyaaca hermanos naati ca'áámá ca'aamá nī diiⁿ núúⁿ yiinu nī ní caⁿ'á nī na yāacū ní che'é nī Cena yeⁿ'e nī. Ní taachi ndaa

tiempo chi che'é nī Santa Cena ná'n'a nī ní cuiicu nī. Taná'n'a nī ní cuu'vi nī. ²² ¿Dé'ē chuū? ¿'Áá nguée vée va'ai ye'n'e nī naachi cuuvi che'e nī ní cu'u nī? Nduuti chí nguée ne'n'é nī repartir Cena ye'n'é nī, ¿dé'ē cuuví chí candéé nī Cena ye'n'é nī chεeti yaācū? Nguée n'daacā idiíⁿ nī taachi nduuvidaamá nī na yaācū ye'n'e 'iivú Ndyuūs. Dííⁿ nī cosa chi cuuvi 'cuináán 'iín'yāⁿ chí nguée vée chí che'e yā. ¿Dé'ē ne'n'é nī chí 'úú caa'n'mán ndúúcū ndís'tiī ye'n'e chuū? ¿'Áá ne'n'é nī chí 'úú caa'n'mán ndúúcū ndís'tiī chí n'daacā idiíⁿ nī? Nguée cuuvi caa'n'mán 'tíicā.

Chuū historia ye'n'ē Santa Cena ye'n'e Señor Jesu-cristo

(Mt. 26.26-29; Mr. 14.22-25; Lc. 22.14-20)

²³ 'Iivú Señor Jesucristo chiī yā 'úú chiīⁿ chí 'úú ca'cueén ndís'tiī. Nguinū miiⁿ chí 'āā cuée nca'a Judas Iscariote miiⁿ Jesucristo chí ndíi yā preso na ta'á 'iínntyé'n'ē, Jesús miiⁿ ní sta'a yā pan. ²⁴ Ch'iinu Jesús nca'a gracias Ndyuūs cáávā pan miiⁿ, tuu'mi ní n'deé yā pan. Ní Jesús ní ca'n'a yā chiī yā discípulos ye'n'e yā: Ndís'tiī cuta'á nī ní che'e nī. Pan 'cūū chí 'úú n'deé tan'dúúcā cuerpo ye'n'é 'tíicā. Ní cuerpo ye'n'é ca'á chí n'deé cucáávā ndís'tiī. Nadiín nī chuū, ní taachi nache'é nī pan miiⁿ ní nan'gaacú nī ye'n'ē 'úú cuen'e daāⁿmaⁿ. ²⁵ Cuayiivi chí che'é nī pan 'cūū Jesús sta'a ntúuⁿ yā taza chí s'néeⁿ vino ní nga'n'a yā: Vino chεeti taza 'cūū ní tan'dúúcā yuuún ye'n'é 'tíicā. Ndúúcū yuuún ye'n'é idiíⁿ 'áámá compromiso chí ngai. Nadiín nī chuū ní taachi nang'í nī vino miiⁿ nan'gáacú nī ye'n'ē 'úú cuen'e daāⁿmaⁿ. ²⁶ Maaⁿ ní taachi che'é nī pan 'tíicā, ní cu'ú nī vino ye'n'e taza 'tíicā, tuu'mi ní ch'i'í nī

'iɪn'yān chi Jesucristo ch'iɪ yā caavā ndís'tiɪ. Nadiín nī Cena 'cūū ndii tiempo chi ndaa Jesucristo taama vmné'ēe.

Yen'e táácā cuuvi che'e yú Santa Cena yen'e Señor Jesucristo

²⁷ 'Iɪn'yān chi nge'é yā pan yen'e Cena 'cūū ní ngi'i ntúuⁿ yā vino yen'e taza yen'e Santa Cena yen'e Jesucristo, canéé chi canéé ndúú^{cū} staava yen'é yā dεεve nanááⁿ Dendyuūs. Nduuti chi nguée dεεve staava yen'é yā nanááⁿ Dendyuūs taachi che'é yā Cena miiⁿ, tuu'mi ní diiⁿ nuuⁿndí yā contra cuerpo yen'e Señor Jesucristo ndúú^{cú} yuuúⁿ yēⁿe yā dendu'ū, ti nguée diíⁿ yā respetar Jesucristo.

²⁸ Caava chúū 'áámá 'áámá 'iɪn'yān chi neⁿ'é yā che'é yā yen'e Santa Cena yen'e Señor Jesucristo, canéé chi n'diichi maán yā ndúú^{tí} chí dεεve staava yen'é yā nanááⁿ Dendyuūs. Taachí dεεve staava yen'é yā nanááⁿ Dendyuūs tuu'mi ní cuuvi che'e yā pan yen'e Santa Cena yen'e Señor Jesucristo, ní cu'ú yā vino yen'e taza yen'e Cena 'cūū.

²⁹ 'Iɪn'yān chi nge'é yā ní ngi'i yā yen'e Cena yen'e Señor Jesucristo ní nguée nacádiinúúⁿ yā yen'e cuerpo yen'e Jesús chí ch'iɪ caava s'uúúⁿ, Dendyuūs diíⁿ yā castigar 'iɪn'yān miiⁿ. Véé nuuⁿndi yen'é yā nanááⁿ 'iivú Ndyuūs. Maán yā dinuuⁿndí yā ní diiⁿ yā chi cuuví castigado yā.

³⁰ Cáávā chi diíⁿ nī 'túú^{cā}, 'yaaⁿ n'dái ndís'tiɪ ní duuva nī, ní náⁿ'a nī ní ngíta nī, tanáⁿ'ā ní ch'iɪ nī nguaaⁿ ndís'tiɪ.

³¹ Ndúú^{tí} chi s'uúúⁿ n'diichi maaⁿ yú chi n'daacā canee yú nanááⁿ Ndyuūs yen'e yú, Ndyuūs nguée diíⁿ yā castigar s'uúúⁿ.

³² Taachi 'iivú Ndyuūs n'diichí yā nuuⁿndi yen'e yú ní nguée dεεve staava yen'e yú

taachi che'ē yú Santa Cena ye^{n'}ē Jesucristo, tuu'mi ní teé yā 'aama castigo s'uuúⁿ. Níicú nadacadíínuuⁿ yú ye^{n'}e nuuⁿndi ye^{n'}e yú. Ní 'íicú nguée canee yú condenado tan'dúúcā taná^{n'}ā 'i^{n'}yāⁿ ye^{n'}e i^{n'}yeeⁿdí 'cūū chi nguée i'téenu yā 'iivú Ndyuūs.

³³ Maaⁿ ní ndís'tiī hermanos ye^{n'}é, taachi nduu-vidaamá nī ní che'é nī Santa Cena ye^{n'}e Jesucristo 'cuεεtinee ngiinú nī ti ndaā taná^{n'}ā hermanos ye^{n'}é nī. ³⁴ Nduuti chi 'áámá 'i^{n'}yāⁿ cuiicú yā, canée chí che'é yā na vaacú yā. Tuu'mi ní nducyaaca nī nduuvidaama nī na yaācū ní che'é nī Santa Cena ye^{n'}e Señor Jesucristo. 'Tíicā cuuvi che'é nī pan ní ngi'í nī vino ní dííⁿ nī respetar Señor Jesucristo. Ní n'diichí Ndyuūs chi nguée véé nuuⁿndi ye^{n'}é nī. Tan'dúúcā taná^{n'}ā chi véé 'úú caa^{n'}mán ye^{n'}ē taachi ndaā ní cuneé ndúúcu nī.

12

Ye^{n'}ē nducué^{n'}ē chi Espíritu N'dai ye^{n'}é Ndyuūs téé yā s'uuúⁿ ti ye^{n'}é Señor Jesucristo

¹ Maaⁿ ní 'úú ne^{n'}é idinguúⁿ ye^{n'}e chi nca'a Espíritu N'dai ye^{n'}é Ndyuūs s'uuúⁿ. Ne^{n'}é chi cadíínuuⁿ nī chuū. ² Ndís'tiī chi nguée 'i^{n'}yāⁿ ye^{n'}e ndaata Israel ndís'tiī, ti taachi 'āā cuée i'teenú nī Señor Jesucristo dííⁿ nī tan'dúúcā costumbre ye^{n'}é nī ní s'téenu nī ídolos chi nguée cuuvi caā^{n'}maⁿ. ³ Ne^{n'}é chi ndis'tiī cadiinúúⁿ nī chuū. 'I^{n'}yāⁿ chi canee ndúúcū Espíritu N'dai ye^{n'}é Ndyuūs ní nga^{n'}á yā nduudu cuaacu ye^{n'}é Dendyuūs, nguée cuuvi caa^{n'}mán yā contra ye^{n'}e Jesucristo. 'I^{n'}yāⁿ chi nga^{n'}á yā chi Jesucristo ní 'iivú Ndyuūs ye^{n'}e yā, nga^{n'}a yā 'túúcā ti Espíritu N'dai ye^{n'}é Ndyuūs dííⁿ yā chi 'túúcā chí nga^{n'}a yā.

4 Espíritu N'dai ye^{n'}é Ndyuūs tee yā ntiiⁿnyuⁿ s'uūuⁿ chí 'āā vi'i caā ntiiⁿnyuⁿ ye^{n'}é 'áámá 'áámá s'uūuⁿ. Ní tee yā poder s'uuúⁿ chí cuuvi diiⁿ yú ntiiⁿnyuⁿ miiⁿ chí 'āā vi'i caā. Niicu véé 'áámá n'dyá^{n'}ā Espíritu N'dai ye^{n'}é Ndyuūs. 5 Idiiⁿ yú n'deee nááⁿ ntiiⁿnyuⁿ chí 'āā vi'i caā chí ye^{n'}e 'iivú Ndyuūs, naati nducyaaca ntiiⁿnyuⁿ miiⁿ ní ye^{n'}e 'áámá n'dyá^{n'}ā 'iivú Ndyuūs. 6 N'deee nááⁿ ntiiⁿnyuⁿ ye^{n'}e Dendyuūs véé chí idiⁿ yú ní Ndyuūs ngínnee yā 'áámá 'áámá s'uuúⁿ. 7 Ndyuūs tee yā Espíritu N'dai ye^{n'}é yā s'uuúⁿ ní Espíritu miiⁿ ngínnee s'uuúⁿ. Ní s'uuúⁿ cuuvi cunnee yú nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chí i'téenu yā Señor Jesucristo chí 'iivi yú. 8 Espíritu N'dai miiⁿ ní cunnee taná^{n'}ā 'iiⁿ'yāⁿ chí nga^{n'}a n'dááca yā nduudu ye^{n'}é Ndyuūs. Espíritu N'dai ye^{n'}é Ndyuūs ngínnee na^{n'}a 'iiⁿ'yāⁿ chí cuuvi caa^{n'}maⁿ yā ndúúcū vaadī deenú ca. Dámaāⁿ 'áámá n'dyá^{n'}ā Espíritu N'dai miiⁿ diiⁿ chuū. 9 Ní Espíritu N'dai miiⁿ ní ngínnee nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ chí i'téenu cá yā Dendyuūs. Ní Espíritu N'dai ngínnee ná^{n'}ā 'iiⁿ'yāⁿ ní ca'á poder miiⁿ 'iiⁿ'yāⁿ s'uuⁿ chí 'iiⁿ'yāⁿ s'uuⁿ cuuvi diiⁿ yā chí nduūvā ye^{n'}é 'iiⁿ'yāⁿ chí ngiitā. 10 Espíritu N'dai miiⁿ ca'á na^{n'}a 'iiⁿ'yāⁿ chí idiⁿ yā vaadī n'giinuú ní nga'a poder ná^{n'}ā 'iiⁿ'yāⁿ chí cuuvi candéé yā nduudu cuaacu ye^{n'}é Ndyuūs. Espíritu N'dai miiⁿ ní diiⁿ chí ná^{n'}ā 'iiⁿ'yāⁿ cuuvi déenu yā chεε 'iiⁿ'yāⁿ nga^{n'}á yā caavā Espíritu N'dai ye^{n'}é Ndyuūs o cáávā espíritu ye^{n'}e yáá^{n'}n'guinūuⁿ. Ní Espíritu N'dai ca'a ná^{n'}a yā poder chí caa^{n'}maⁿ yā n'deee nááⁿ davaacu, ní ná^{n'}a yā chí ca^{n'}a yā chíín chí ne^{n'}e caā^{n'}maⁿ nduudu miiⁿ. 11 'Áámá n'dyá^{n'}ā Espíritu N'dai ye^{n'}é Ndyuūs tee yā poder

'áámá 'áámá s'uuún chi cuuvi diiⁿ yú ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'é yā tan'dúúcā chí néⁿ'e yā.

S'uuún ní tan'dúúcā chi s'uuún ní 'áámá cuerpo nūuⁿ s'uuúnⁿ

¹² 'Tíicā véé 'áámá cuerpo yeⁿ'ē yú ní nééné n'deee nááⁿ chí véé yeⁿ'ē. Ní ndúúcū n'deee nááⁿ chí véé yeⁿ'ē, ní yeⁿ'ē 'áámá cuerpo nūuⁿ, 'túúcā. Cucáávā chi yeⁿ'e Jesucristo s'uuún, tuu'mi s'uuún ní tan'dúúcā chi s'uuún ní 'áámá cuerpo nūuⁿ s'uuún. Ní cuerpo miiⁿ ní Jesucristo miiⁿ. ¹³ Ti cááva Espíritu N'dai yeⁿ'é Ndyuūs miiⁿ ngēdinuūⁿnīⁿ yú ní maaⁿ ní s'uuún ní yeⁿ'ē 'áámá cuerpo s'uuún. Nduuti chi 'iiⁿ'yāⁿ Israel chí judíos s'uuún, o 'iiⁿ'yāⁿ griegos s'uuún o 'iiⁿ'yāⁿ chí snéé caadi 'iiyu s'uuún, o 'iiⁿ'yāⁿ chí diiⁿ ntiiⁿnyuⁿ cáávā maáⁿ yā s'uuún, nducyaaca s'uuún ní yeⁿ'ē 'áámá Espíritu N'dai yeⁿ'é Dendyuūs.

¹⁴ 'Tíicā cuerpo yeⁿ'ē yú, ní nguée 'áámá n'dyáⁿ'ā nūuⁿ ti 'yaaⁿ n'dái yeⁿ'ē. ¹⁵ Ndúúti chí ca'a yú chí ngíí ngaⁿ'a ní miiⁿ ní caāⁿ'maⁿ: Caati 'úú nguée 'áámá ta'á 'úú nguée yeⁿ'e cuerpo yeⁿ'e yú. ¿'Áá nadacadíinuūⁿ nī chí cáávā chiiⁿ chí caⁿ'a ca'a yú, ní ca'a yú nguée yeⁿ'e cuerpo yeⁿ'e yú? Nguée 'tíicā. ¹⁶ Ndúúti chí veeⁿ yú chí ngíí ngaⁿ'a ní miiⁿ ní caāⁿ'maⁿ: Caati 'úú ní nguée 'áámá nduutináaⁿ 'úú nguée yeⁿ'e cuerpo yeⁿ'ē yú. ¿'Áá nadacadíinuūⁿ nī chí cáávā chiiⁿ chí caⁿ'a veeⁿ yú, ní veeⁿ yú nguée yeⁿ'ē cuerpo yeⁿ'e yú? Nguée 'tíicā. ¹⁷ Nduuti chí nuuⁿ'maⁿ cuerpo yeⁿ'ē yú ní 'áámá nduutinaaⁿ yú tuu'mi ní ¿taacā cúúví 'caandiveeⁿ yú? Ní ndúúti chí nuuⁿ'máⁿ cuerpo yeⁿ'ē yú ní veeⁿ yú tuu'mi ní ¿táácā cuuvi 'táaⁿ'nuⁿ yú? ¹⁸ Dendyuūs s'néeⁿ yā

ca'áámá ca'áámá chi canee ye^{n'}ē cuerpo ye^{n'}ē yú na lugar naachi canee yiinú yā. ¹⁹ Nduuti chi cuerpo ye^{n'}ē yú ní 'áámá parte nūuⁿ ¿tíi canéé nducuén'ē cuerpo ye^{n'}ē yú? ²⁰ 'Tíicā Dendyuūs din'dái yā 'áámá cuerpo ye^{n'}ē yú chi n'deee nááⁿ chi vεε naati véeé 'áámá cuerpo ye^{n'}ē yú.

²¹ Nduuti chi nduutinaaⁿ yú chi ngíí nga^{n'}a ní miiⁿ ní caā^{n'}maⁿ ye^{n'}e ta'ā yú 'tíicā: Dii ta'ā, nguéeé dichíí'vε di. 'Tiicá ntúūⁿ tīⁿ ra yú ní caa^{n'}maⁿ ye^{n'}ē ca'ā yú 'tiicā: Díi ca'á, nguéeé dichíí'vε dii. Nguéeé cuuvi 'tíicā. ²² Dendu'ū chi snée na cuerpo ye^{n'}e yú chi duūvā ni 'lííⁿ chi nguéeé diiⁿ yú cuenta ye^{n'}ē, chííⁿ chi neené dichíí'vε s'uuúⁿ. ²³ Dendu'u chi ye^{n'}e cuerpo ye^{n'}ē yú chí nacadiinuuⁿ yú chi nguéeé importante, chuū ní diiⁿ yú cuidado ye^{n'}ē tan'dúúcā chí ch'εεε ca. Dendu'ū ye^{n'}e cuerpo ye^{n'}e yú chi nguéeé ne^{n'}e yú chi 'iiⁿyāⁿ n'diichi yā chí n'díi yú ndúúcū catecai yú. ²⁴ Taná^{n'}ā parte ye^{n'}e cuerpo ye^{n'}e yú 'āā n'daacā canee 'āā tiiní caā. Dendyuūs diiⁿ yā cuerpo ye^{n'}e yú ní diiⁿ yā chí cundεε ca yú cuidado ye^{n'}ē nducuén'ē chí nadacādiinuuⁿ yú chí nguéeé importante ye^{n'}e cuerpo ye^{n'}e yú. ²⁵ Chuū ní diiⁿ Dendyuūs chí nducuén'ē parte ye^{n'}e cuerpo n'daacā diiⁿ ntiinyūⁿ ye^{n'}ē cuerpo ye^{n'}e yú. Ní nducuén'ē cuerpo ye^{n'}e yú diiⁿ yú cuidado 'áámá parte ye^{n'}ē yú ndúúcū táámá parte ye^{n'}e yú. ²⁶ Nduuti chí diiⁿ yú cuidado ye^{n'}e 'áámá dendú'ū nūuⁿ ye^{n'}e cuerpo ye^{n'}e yú ti diiⁿ sufrir, tuu'mi ní nuuⁿmaⁿ ch'εεε cuerpo ye^{n'}e yú diiⁿ sufrir. Nduuti chí dich'εεé yā 'áámá dendu'ū ye^{n'}e cuerpo ye^{n'}ē yú tuu'mi ní núúⁿmáⁿ cuerpo ye^{n'}e yú ní yeenú taavi.

27 Chuū chi caaⁿ máⁿ. Maaⁿ ní nducyaaca ndís'tiī ní yeⁿ'e cuerpo yeⁿ'e Cristo Jesús. Ní ca'áámá ca'áámá nī véé parte yeⁿ'e cuerpo yeⁿ'e Cristo Jesús. 28 Ndyuūs tee yā ntiiⁿnyuⁿ ca'áámá ca'áámá s'uuúⁿ chi i'teenu yú Jesucristo. Vmnááⁿ vmnaaⁿ ca'a yā ntiiⁿnyuⁿ chí ch'εεε ca chí ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e apóstoles chi dichó'ó Dendyuūs. Cuayiivi ní tee yā tanáⁿ'ā yú ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e profetas chi ndεε yú nduudu yeⁿ'ē 'iivú Ndyuūs. Cuayiivi ní tee yā tanáⁿ'ā yú ntiiⁿnyuⁿ chi maestros yeⁿ'e nduudu yeⁿ'é Ndyuūs. Ní tanáⁿ'ā yú Ndyuūs tee yā ntiiⁿnyuⁿ s'uuúⁿ chi diiⁿ yú vaadī n'giinu. Tuu'mi ní tee yā tanáⁿ'ā yú ntiiⁿnyuⁿ chi diiⁿ yú chí induūvā yeⁿ'e 'iīⁿyāⁿ. Tee yā tanáⁿ'ā yú ntiiⁿnyuⁿ chí cunnee yú 'iīⁿyāⁿ. Tee yā tanáⁿ'ā yú ntiiⁿnyuⁿ chi caaⁿmaⁿ ntiiⁿnyuⁿ yú yeⁿ'e 'iīⁿyāⁿ chi cunnee yā 'iīⁿyāⁿ chi diiⁿ yā ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e Ndyuūs. Ní teé yā ntiiⁿnyuⁿ tanáⁿ'ā yú chí ngaⁿ'a yú n'deee 'nááⁿ davaacu. 29 ¿'Áá nadacadíínuuⁿ nī chi nducyaaca yú apóstoles? ¿'Áá nadacadíínuuⁿ nī chi nducyaaca yú profetas chi ndεε nduudu yeⁿ'e 'iivú Ndyuūs? ¿'Áá nadacadíínuuⁿ nī chí nducyaaca yú maestros yeⁿ'ē nduudu yeⁿ'é Ndyuūs? ¿'Áá nducyaaca yú diiⁿ yú vaadī n'giinu? 30 ¿'Áá nducyaaca yú cuuvi diiⁿ yú chí nduuvā yeⁿ'e 'iīⁿyāⁿ? ¿'Áá nducyaaca yú ngaⁿ'a yú n'deee 'naaⁿ davaacu? ¿'Áá nducyaaca yú cuuvi caaⁿmaⁿ yú chí neⁿ'e caaⁿmaⁿ táámá davaacu? Nguée 'tíicā. 31 Canée chi diiⁿ yú ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'é Dendyuūs tan'dúúicā chi Dendyuūs neⁿ'é yā chí diiⁿ yú. Ní caavā s'uuúⁿ ní ntiiⁿnyuⁿ miiⁿ ní n'daacā ca. Maaⁿ ní 'úú 'cuuⁿmíⁿ ndís'tiī táácā cuuvi chí diiⁿ yú

chí más cā n'daacā ca.

13

Yen'e vaadī nen'e chí ch'εεε n'dai

¹ Nduuti chí s'uuúⁿ caaⁿ'maⁿ yú tan'dúúⁿcā chí ngaⁿ'a 'iiⁿ'yāⁿ chí deenu, o tan'duucā chí ngaⁿ'a ángeles, ní nguéeⁿ nen'e yú nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ, tuu'mi ní nduudu yen'e yú tan'duucā 'áámá cūū 'líⁿ chí n'gεεcu, o tan'dúúⁿcā 'áámá cu'u lata chí di'cuεεcú yú. ² Ndúúti chí Ndyuūs tee yā ntiiⁿ'nyuⁿ s'uuúⁿ chí cuuvi caaⁿ'maⁿ yú dendú'ū chí cuchiī, ní nduuti chí cadiinuⁿ yú nducuén'ē chí yen'é Ndyuūs chí nguεε deenu tanáⁿ'a yā, ní nducuén'e vaadī deenu chí yen'é iⁿ'yeeⁿdí'cūū, ní nguéeⁿ nen'e yú nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ, tuu'mi ní chiiⁿ chí diiⁿ yú nguéeⁿ dichíí'vē nanááⁿ Dendyuūs. Ní nduuti chí i'teenu ca yú Dendyuūs chí cuuvi caaⁿ'maⁿ yú yen'é 'áámá yīcū 'tíicā: N'dii yīcū, divíi nī yen'é 'muuⁿ, ní yīcū miin caⁿ'ā taama lado. Ní nduuti chí nguéeⁿ nen'e yú nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ, tuu'mi ní chiiⁿ chí diiⁿ yú nguéeⁿ dichíí'vē nanááⁿ Dendyuūs. ³ Ndúúti chí ca'a yú nducuén'ē chí véeⁿ yen'e yú 'iiⁿ'yāⁿ chí nguéeⁿ yen'é yā, ní 'áará chí ca'a yú maaⁿ cuerpo yen'e yú chí 'iiⁿ'yāⁿ cuucú yā s'uuúⁿ cucáávā chí ngaⁿ'a yú nduudu cuaacu, ní nguéeⁿ nen'e yú nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ, tuu'mi ní nguéeⁿ dε'ε vεε chí diiⁿ yú chí dichíí'vē nanááⁿ Dendyuūs.

⁴ Ndúúti chí s'uuúⁿ ní nen'e yú nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ ní nguéeⁿ caaⁿ'maⁿ taaⁿ yú ndúúⁿcū 'iiⁿ'yāⁿ ní cuchεε yú tanducuén'e tuu'mi ní neene n'dai yú. Ndúúti chí s'uuúⁿ nen'e yú nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ ní nguéeⁿ ngueē yú chiiⁿ chí naaⁿ yú chí véeⁿ yen'e 'iiⁿ'yāⁿ. Ní nguéeⁿ nadacadíinuⁿ yú chí ch'εεε n'dai yú.

Ní nguée maāⁿ yú caaⁿ'maⁿ yú chi ch'εεε n'dai maāⁿ yú. ⁵ Nduúti chi s'uuúⁿ nen'e yú nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ nguée a fuerza diiⁿ yú dámaāⁿ chiiⁿ chi nen'e yú. Ní nguée nadacadíínuuⁿ yú dámaāⁿ yeⁿ'e maaⁿ yú, naati nginne yú 'iiⁿ'yāⁿ chi di'vaachi. Ní cuchεε yú taachí 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ dí'vaāchí yā s'uuúⁿ. Ní nguée nadacadíínuuⁿ yú yeⁿ'ē chi nguée n'daacā. ⁶ Nduuti chi s'uuúⁿ nen'e yú nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ nguée yeenu yú taachi táámá 'iiⁿ'yāⁿ diiⁿ yā chi nguεε n'daacā, ti yeenu yú taachi 'iiⁿ'yāⁿ diiⁿ yā dendu'ū chi n'daacā. ⁷ Nduuti chi s'uuúⁿ nen'e yú nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ tuu'mi ní cuchée yú tanducuén'ē dendu'ū chi chó'ōo ndúúcu yú. Ní nguée i'teenu yú tanducuén'ē dendu'ū chi n'giindiveeⁿ yú chí 'iiⁿ'yāⁿ ngaⁿ'a yeⁿ'e táámá 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e chi nguée n'daacā idiíⁿ yā. Ní cunee yíínu yú nducuén'ē chi n'daacā. Ní cuchεε yú yeⁿ'ē tanducuén'ē dendu'ū chi diitu n'dái taachí chó'ōo yeⁿ'ē yú.

⁸ Nduuti chi s'uuúⁿ nen'e yú nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ, tuu'mi ní 'áámá canee yú ndúúcu vaadī nen'e yeⁿ'ē Dendyuūs chi 'áámá cūneé ndúúcu yú. Ndaā tiempo chi profetas chi ngaⁿ'a nduudu yeⁿ'ē Dendyuūs 'āā ntée caaⁿ'maⁿ yā 'tiicā. Ní 'iiⁿ'yāⁿ chi ngaⁿ'a yā n'deee 'nááⁿ davaacu 'āā ntée caaⁿ'māⁿ yā 'tíicā. Ní vaadī déenū ntūūⁿ chi 'iiⁿ'yāⁿ ngaⁿ'a ní cho'ōo yéⁿ'ē. Dámaāⁿ canee vaadī nen'e. ⁹ Maaⁿ ní caaⁿ'maⁿ yú nduudu yeⁿ'ē Dendyuūs tan'dúúca chi n'giⁿ'í yā s'uuúⁿ naati Ndyuūs nguée ch'iⁿ'í yā s'uuúⁿ vaadī déenú yeⁿ'ē tanducuén'ē. ¹⁰ Taachi chó'ōo tanducuén'ē dendu'ū chi canée chi cuchii tuu'mi ní deenu yú nducuén'ē, nguée dámaāⁿ 'tée nūuⁿ.

¹¹ Taachí saⁿ'a 'lííⁿ 'úú, ngaⁿ'a tan'dúúca chi

ngaⁿā da'cáiyāa ní nadacádiinúúⁿ tan'duucā da'cáiyāa. Taachí chi ch'εεε 'úú 'āā ntéé diíⁿ tan'dúúcā da'cáiyāa. ¹² Maaⁿ ní inaaⁿ yú tanducuéⁿē tan'dúúcā chi inaaⁿ yú chεεti 'áámá espejo yaāⁿ yāāiⁿ, ní nguée inaaⁿ yú n'daacā. Cuayiivi miiⁿ ní n'diichi yú 'iivú Señor Jesucristo dánaaⁿ dánaaⁿ yú. Maaⁿ ní 'téé nuúⁿ deenu yú. Cuayiivi miiⁿ ní snaaⁿ yú tan'dúúcā 'iivu Señor Jesucristo n'diichí yā s'uuúⁿ. 'Tíicā snaaⁿ yú. ¹³ Ná vida yeⁿe s'uuúⁿ véé 'iinū chi n'daacā. Véé chi i'teenu yú Dendyuūs, ní véé chi canee ngiinu yú chi diiⁿ Dendyuūs ndúúcu yú, ní véé chi neⁿe yú Dendyuūs. Nduu 'iinú naaⁿ chuū ní chiiⁿ chi ch'εεté n'dai, ní chíiⁿ chi neⁿe yú 'iivú Dendyuūs ní neⁿe yú nducyaaca 'iiⁿyāⁿ.

14

Yen'e chi 'iiⁿyāⁿ ngaⁿ'a yā táámá davaacu

¹ Nducuéⁿē chi diiⁿ yú canée chi diiⁿ yú chi n'daacā, ti neⁿe yú nducyaaca 'iiⁿyāⁿ. Véé ntiiⁿnyuⁿ ch'εεε yeⁿ'é Ndyuūs. Ntiiⁿnyuⁿ miiⁿ chuū chi vmnááⁿ vmnaaⁿ chi ndís'tiī cuuvi neⁿ'é nī chi diiⁿ nī. Chíiⁿ chí caaⁿ'māⁿ nī nduudu cuaacu chi Ndyuūs ch'in'í yā ndís'tiī. ² 'Áámá hermano yeⁿe yú chi ngaⁿ'a táámá davaacu chi n'dááⁿ chi nguée deēnū yú, hermano miiⁿ nguée ngaⁿ'a sa ndúúcū 'iiⁿyāⁿ ti ngaⁿ'a sa ndúúcū Ndyuūs. S'uuúⁿ nguεε n'giindiveeⁿ yú nduudu miiⁿ, naati Ndyuūs n'giindiveeⁿ yā, ní hermano miiⁿ ngaⁿ'a sa yeⁿe espíritu yeⁿ'ē maaⁿ sa. ³ 'Iiⁿyāⁿ chi ngaⁿ'a yā nduudu yeⁿ'é Ndyuūs na veedi diíⁿ yā chi hermanos chi i'téenu cá yā Ndyuūs. Ní ca'cueeⁿ yā hermanos. Ní cá'a yā 'viich'εεtíinūⁿ hermanos.

⁴ 'Iiⁿ'yāⁿ chi ngaⁿ'á yā nduudu chi ñ'dááⁿ chi nguéeⁿ deenú tanáⁿ'ā 'iiⁿ'yāⁿ, 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ ngi'cueeⁿ maáⁿ yā. Ní 'iiⁿ'yāⁿ chi candéē nduudu yeⁿ'é Ndyuūs chí n'giindiveeⁿ tanáⁿ'a yā, 'iiⁿ'yāⁿ miiⁿ ngi'cueeⁿ yā tanáⁿ'a yā chi snúūⁿ yaācū.

⁵ Neⁿ'é chi nducyaaca ndís'tiī cuuvi caaⁿ'máⁿ nī tanáⁿ'ā davaacu chi ñ'dááⁿ naati n'daacā ca chi caaⁿ'máⁿ nī nduudu yeⁿ'é Ndyuūs na veedi ní n'giindiveeⁿ yā 'iiⁿ'yāⁿ. 'Iiⁿ'yāⁿ chi ngaⁿ'á yā tanáⁿ'a davaacu chi ñ'dááⁿ chi nguéeⁿ deenu yú, 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ nguéeⁿ ca'cueeⁿ yā s'uuúⁿ. Dámaāⁿ n'giindiveeⁿ yú nduuti chí táámá yā caaⁿ'máⁿ yā de'é neⁿ'ē caaⁿ'maⁿ nduudu miiⁿ. ⁶ Ndís'tiī hermanos yeⁿ'é, ndúúti chí 'úú ndaá ní caaⁿ'máⁿ ndúúcū táámá davaacu chí ñ'dááⁿ chí nguéeⁿ n'giindiveeⁿ nī, ¿táácā cuuvi cun-neé ndís'tiī? Naati nduuti chí caaⁿ'máⁿ na veedi tuu'mi ní cuuvi caaⁿ'máⁿ yeⁿ'ē cosas chí cuchiī, o yeⁿ'ē nduudu cuaacu chí n'dai chí yeⁿ'é Ndyuūs. Tuu'mi ní cuuvi 'cuεεtinée nī tan'dúúcā chí ngaⁿ'á nduudu yeⁿ'é Ndyuūs, ní ca'cueeⁿ ndís'tiī.

⁷ Taachí 'iiⁿ'yāⁿ itii'ví yā 'áámá flauta, o tuu'ví yā 'áámá guitarra, ní nguéeⁿ ñ'daaⁿ tono chí itii'ví yā, o tuu'ví yā tuu'mi ní ¿táácā cuuvi deenú tanáⁿ'ā 'iiⁿ'yāⁿ de'ē música chí itii'ví yā o tuu'ví yā? ⁸ Nduuti chí 'áámá soldado itii'ví yā trompeta yeⁿ'e música yeⁿ'e caanda, ní nguεε ñ'daaⁿ tono chí itii'ví yā, ¿táácā cuuvi deenú tanáⁿ'ā soldados ní cuundiyaáⁿ yā chí 'āā ndaá caandaá? ⁹ 'Tiicá ntúūⁿ. Nduuti chí ndís'tiī ní caaⁿ'maⁿ nī ndúúcū nduudu chí nguéeⁿ deenu tanáⁿ'a yā ¿táácā tuumicadiinúúⁿ yā chí ngaⁿ'á nī? Ndís'tiī ní diiⁿ nī tan'dúúcā chí ngaⁿ'á nī na 'yúúné. ¹⁰ Nééⁿé n'deeⁿ 'nááⁿ davaacu véé iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. Ní 'iiⁿ'yāⁿ cuuvi caaⁿ'máⁿ yā

maaⁿ na nduudu ye^{n'e} yā nducuén^{'ē} chi ne^{n'é} yā ní taná^{n'a} 'i^{n'yā} s'een['] caandiveén['] yā nduudu ye^{n'e} yā. ¹¹ Nduuti chi 'úú nguεε n'giindiveén['] nduudu ye^{n'e} taná^{n'a} 'i^{n'yā} tuu'mi ní 'i^{n'yā} miⁿ canée yā tan'dúúcā 'áámá 'i^{n'yā} chi canúúⁿ yúúní. 'Tííca ntúuⁿ, 'úú ní canée tan'dúúcā 'áámá 'i^{n'yā} chi canúúⁿ yúúní ti nguée['] n'giindiveén['] yā nduudu ye^{n'é}. ¹² Ndís'tiī chi ne^{n'é} nī diíⁿ nī ntiiⁿnyuⁿ ch'εεε ye^{n'é} Ndyuūs, ngiicá nī Espíritu N'dai ye^{n'é} Ndyuūs chi téé yā ntiiⁿnyuⁿ ndís'tiī, ntiiⁿnyuⁿ chi cuuvi ca'cuéeⁿ nī nduudu ye^{n'é} Ndyuūs 'i^{n'yā}. Ní 'íícú 'i^{n'yā} cuuvi déénu ca yā ye^{n'e} Ndyuūs.

¹³ 'I^{n'yā} mííⁿ chi caaⁿ'maⁿ yā táámá davaacu chi ñ'dááⁿ canée chi ngiicá yā Ndyuūs de'ε chi ne^{n'é} caaⁿ'maⁿ nduudu chí ca^{n'a} yā. Ní cuuvi caaⁿ'máⁿ yā taná^{n'a} yā nduudú miⁿ. ¹⁴ Nduuti chi 'úú caaⁿ'máⁿngua'á ndúúcū táámá davaacu chi ñ'dááⁿ ní nguée['] deenú chííⁿ chí caaⁿ'máⁿ tuu'mi ní dámaāⁿ espíritu ye^{n'é} caāⁿ'maⁿ. Ní 'úú ní nguée['] tuumicadiinúúⁿ dé'ē vεε chi caaⁿ'máⁿ. ¹⁵ ¿De'ē diíⁿ tuu'mi? Caaⁿ'maⁿngua'á ndúúcū nduudu na veedi ní espíritu ye^{n'é} ní túúmícádiīnúúⁿ chííⁿ chi diíⁿ. Ní caatá ndúúcū nduudu na veedi ní espíritu ye^{n'é} ní túúmícádiīnúúⁿ chííⁿ chi caātá dendu'ū. ¹⁶ Ndúúti chi ndís'tiī caaⁿ'maⁿngua'á nī ndúúcū táámá davaacu chi ñ'dááⁿ ní nga^{n'a} nī 'tíicā: N'dií Ndyuūs, gracias, ní diíⁿ nī ndúúcū espíritu ye^{n'é} nī, tuu'mi ní ¿táácā cuuvi caaⁿ'maⁿ taná^{n'a} yā chí 'tíicā chiiⁿ chí nga^{n'a} nī? ¹⁷ 'Áará chí n'daacā nga^{n'a} nī, nguée['] cunnee nī 'i^{n'yā} chí ca^{n'a} yā yaācū. ¹⁸ 'Úú Pablo nca'á gracias Ndyuūs ye^{n'e} yú chí nga^{n'a} cá n'deee 'nááⁿ davaacu chi ñ'dááⁿ ndúúcū espíritu

ye^{n'}é nguεε ti ndís'tiī. ¹⁹ Taachí nga^{n'}á na yaācū n'daacā ca chí caa^{n'}mán nyu^{n'}u nduudu na veedi chí 'úú cadiinúú^{n'} ní 'iicu ca'cueé^{n'} taná^{n'}a yā, ti 'úú nga^{n'}á ta ndiichi mil nduudu táámá naa^{n'} davaacu chí n'dáá^{n'} chí nguée itúúmícadíínuu^{n'} taná^{n'}a yā.

²⁰ Ndís'tiī hermanos ye^{n'}é, nguée nadacadíínuu^{n'} nī tan'dúúcā dá'caiyaā, o tan'dúúcā 'áámá da'cuá'āa chí nguée inadacadíínuu^{n'} yā ye^{n'}ē nuu^{n'}ndi ye^{n'}e yā 'tíicā nī. Maa^{n'} ní nducue^{n'}ē chí diín nī ní nadacadíínuu^{n'} nī ye^{n'}ē tan'dúúcā sa^{n'}ā n'gεεε nada-cadíínuu^{n'} sa. ²¹ Canée nguū^{n'} na libro ye^{n'}é Ndyuūs ndii cuáá^{n'} vmnaa^{n'} 'tíicā: 'Úú chí 'iivú Ndyuūs nga^{n'}á chuū. 'Úú dicho'ó 'iī^{n'}yā^{n'} chí canúú^{n'} yúú^{n'} chí nga^{n'}á yā nduudu cuaacu ye^{n'}é ndúúcu táámá naa^{n'} davaacu. Ndaa yā nanáá^{n'} 'iī^{n'}yā^{n'} s'ee^{n'} ní 'iī^{n'}yā^{n'} s'ee^{n'} nguée ne^{n'}é yā 'caandiveé^{n'} yā nduudu ye^{n'}é. 'Tíicā nga^{n'}a Ndyuūs. ²² Cáávā chiín ní Ndyuūs ca'á yā poder 'iī^{n'}yā^{n'} chí caa^{n'}mán yā n'deee 'naa^{n'} davaacu chí 'iī^{n'}yā^{n'} nguée tuumícadíínuu^{n'} yā. Ní chíí^{n'} chí n'gí^{n'}i Ndyuūs ní 'aama seña chí poder ye^{n'}e yā cááva 'iī^{n'}yā^{n'} chí nguée i'téenu yā Ndyuūs. Nguée caavā s'uuú^{n'} chí i'téenu yú. 'Iī^{n'}yā^{n'} chí ca'cueé^{n'} yā nduudu ye^{n'}é Ndyuūs ní nga^{n'}a yā cáávā s'uuú^{n'} chí i'teenu yú nguée ti cáávā 'iī^{n'}yā^{n'} chí nguée i'téenu yā Dendyuūs ye^{n'}ē yú. ²³ Ndúúti chí 'iī^{n'}yā^{n'} chí nguée i'téenu yā 'iivú Ndyuūs, o 'iī^{n'}yā^{n'} chí canúú^{n'} yúú^{n'}, ndaa yā na yāacū ní nduuvidaamá yā ndúúcu yú ní nducyaaca yú nga^{n'}a yú davaacu chí n'dáá^{n'}. ¿Áá nguée caa^{n'}mán yā chí s'uuú^{n'} ní loco yú? ²⁴ Ndúúti chí nducyaaca nī ca'cuee^{n'} nī nduudu ye^{n'}é Ndyuūs na veedi ní ndaa 'áámá 'iī^{n'}yā^{n'} chεeti yaācū, 'iī^{n'}yā^{n'}

chi nguée i'téenu yā 'iivú Ndyuūs o nguée déenu yā 'iivú Ndyuūs ye'nē yú, tuu'mi ní 'iin'yān miin cuuvi diín yā sentir nuu'ndi ye'né yā. Ní nadacadiinúún yā ye'nē nuu'ndi ye'né yā na staava ye'né yā. ²⁵ 'Iin'yān miin ní cuuvi deenú yā de'ē chi maán yā nadacadiinúún yā na staava ye'nē yā chi nguée cuuvi n'diichí yā. Ní 'iin'yān miin cundiitín'díi yā ní cu'téenu yā Ndyuūs. Ní nga'ná yā 'tiicā: Cuaacu ní'nyún Ndyuūs caneé yā ndúúcū ndís'tiī.

Dii'n'daaca nī tanducuén'e ndúúcū orden

²⁶ Ndís'tiī ní 'tiicā diín nī taachi nduuvidaámá nī. Na'n'a ndís'tiī ní candée nī 'aama canción. Ní na'n'a nī ch'ee'nee listo nī chi ca'cueén nī tanán'a yā. Na'ná nī ní ch'ee'nee listo nī chi caa'n'mán nī 'áámá nduudu cuaacu ye'né Ndyuūs. Na'ná nī ní caa'n'mán nī táámá naa'n davaacu chí n'dáán naati n'nuún nī vmnaa'n vmnaa'n 'áámá hermano chí cuuvi caa'n'mán de'ē chí ne'n'e caa'n'mān nduudu s'een chí n'dáán. 'Tiicā cuuvi, ní cu'téenu cá nī ye'nē 'iivú Ndyuūs. ²⁷ Damaān 'uuvī o 'iinú nī 'aama 'aamá nī caa'n'mán nī ndúúcū naa'n davaacu, nduudú chí n'dáán, naatí táámá nī ch'ee'nee listo chí caa'n'mán nī de'ē ne'né caa'n'mān nduudu s'een chí n'dáán. ²⁸ Nduuti chí nguée véé 'áámá yā nguaan ndís'tiī chí cuuvi caa'n'mān de'ē ne'n'e caa'n'mān nduudu s'een chí n'dáán tuu'mi 'iin'yān nguée cuuvi caa'n'mán yā ndúúcū davaacu chí n'dáán naachi nduuvidaamá nī. Naati 'iin'yān miin cuuvi ndeé yā cúūnū cúūnū ndúúcū Dendyuūs ndúúcū davaacu chí n'dáán. ²⁹ Taachí nduuvidaamá nī, 'uuví nī o 'iinu nī candée nī nduudu cuaacu ye'né Ndyuūs ní ca'aama ca'aama nī caa'n'mán nī nduudu na veedi ní tana'ná yā nadacadínuu yā ye'nē nduudu chí nga'n'a nī. ³⁰ Ní nduuti Ndyuūs ní n'gin'i yā

'áámá ndís'tiī chi vée nī 'áámá nduudu ye'n'é yā chi caa'n'mán nī, tuu'mi ní 'iī'yān chi candée yā nduudu miiⁿ canée chí téé yā lugar chi caa'n'mán nī nduudu ye'n'é Ndyuūs. ³¹ 'Tíicā nducyaaca nī cuuvi caa'n'mán nī nduudu ye'n'é Ndyuūs ca'áámá ca'áámá nī. Taná'n'a nī n'giindiveén nī. Ní 'tíicā ní cuuvi déenu cá nī ye'n'é Ndyuūs ní cu'téenu cá nī ye'n'é yā. ³² 'Iī'yān chi caa'n'mán yā nduudu ye'n'é Ndyuūs deenu yā de'ε tiempo chi caa'n'mán yā. ³³ Ndyuūs ne'n'é yā chi vée orden chεeti yāacū ye'n'é yā ní vée vaadī 'diīⁿ. 'Tíicā ní ch'ee'née 'diīⁿ nī dendu'ū na staava ye'n'é nī. 'Tíicā cānee tanducuéⁿ ē yaācū ye'n'é Ndyuūs. ³⁴ Taachi nduuvíadáámá nī n'daataá nguée cuuvi candée tá nduudu ye'n'e Dendyuūs, naati 'diīⁿ 'diīⁿ nūuⁿ 'cuεetinée cheendí tá. 'Tíicā canée nguūⁿ na ley ye'n'é Ndyuūs. ³⁵ Nduuti chi 'áámá n'daataá nguée tuumicadiīnuuⁿ tá ye'n'e nducuéⁿ ē chi ngan'a yā chεeti yaācū, tuu'mi taachi ndaa tá ná vaacu tá cuuvi ní'tíinguuneeⁿ ta isa'n'ā ye'n'e tá. Nduuti chi 'ááma n'daataá candée tá nduudu ye'n'é Ndyuūs chεeti yaācū, tuu'mi 'cuináⁿ tá.

³⁶ ¿'Áá nguée ne'n'é nī 'caandiveén nī chi dinguíⁿ ye'n'e nī? ¿Dé'ε ra tuu'mi? ¿'Áá ye'n'e ndís'tiī nduudu ye'n'e Ndyuūs o ndaā dāmáāⁿ nanáāⁿ ndís'tiī nduudu miiⁿ? ³⁷ Nduuti chi 'áámá san'ā nguaaⁿ ndís'tiī nadacadíīnuuⁿ sa chi cuaacu chi ntiiⁿnyuⁿ ye'n'e sa chiiⁿ chi caa'n'maⁿ sa nduudu cuaacu ye'n'é Ndyuūs, ní Espíritu N'dai ye'n'é Ndyuūs ca'cueén yā san'a miiⁿ, tuu'mi ní cuuvi deenu sa chíⁿ chi idinguúⁿ tan'dúúcā chi Ndyuūs ch'iⁿ'í yā 'úú. ³⁸ Nduuti chi san'ā miiⁿ nguée 'caandiveeⁿ sa nduudu ye'n'é, tuu'mi ní ndís'tiī nguée 'caandiveén nī nduudu

ye^{n'}ē sa.

³⁹ 'Tíicā diíⁿ nī, ndís'tiī hermanos ye^{n'}é. Caa^{n'}mán nī nduudu cuaacu ní ca'á nī lugar chi 'ií^{n'}yāⁿ caa^{n'}mán yā táámá davaacu chi n'dááⁿ. ⁴⁰ Diiⁿ n'daacá nī tanducué^{n'}ē ndúúcū orden.

15

Jesucristo 'āā nnduuchi yā ye^{n'}ē nguaaⁿ tiná^{n'}ā

¹ Ndís'tiī hermanos ye^{n'}é, maaⁿ ní chuū nga^{n'}a cuaācū ngií ndís'tiī nduudu ye^{n'}e evangelio chi ndúúdú ngai ye^{n'}ē Jesucristo. Chíⁿ 'āā nga^{n'}á, ní ngi'cueéⁿ ndís'tiī. Ní ndís'tiī ní n'giindiveéⁿ nī ní s'téenu nī. Ní 'aama canee n'daacá nī ná nduudu 'cūū. ² Cáāvā nduudu cuaacu ye^{n'}é Dendyuūs ndís'tiī ní nnguá^{n'}ai nī ye^{n'}é nuuⁿndi ye^{n'}é nī nduuti chi 'áámá cānee na staava ye^{n'}é nī chíⁿ chi ca'cueéⁿ ndís'tiī. Nduuti chi ndís'tiī nguéé i'teenú nī nguéé dichí^{i'}vē nduudu miiⁿ cáāvā ndís'tiī.

³ Vmⁿááⁿ vmnaaⁿ ní chi'cueéⁿ ndís'tiī chεε chi más ca importante tan'dúúcā chi Cristo chi'cueéⁿ yā 'úú. Chuū chiiⁿ chi Cristo ní ch'iī yā cáāvā nuuⁿndi ye^{n'}ē yú tan'dúúcā chi canée nguūⁿ ndii cuááⁿ vmnaaⁿ na libro ye^{n'}é Ndyuūs. ⁴ 'Ii^{n'}yāⁿ ní ch'iichi yā Cristo ní cho'ōo ndii 'íínú nguuví ní Dendyuūs nadin'duuchí yā Cristo ye^{n'}e nguaaⁿ tiná^{n'}ā tan'dúúcā chi canée nguūⁿ na libro ye^{n'}é Dendyuūs. ⁵ Cuayiivi chi Cristo nduuchi yā ye^{n'}e nguaaⁿ tiná^{n'}ā sa^{n'}ā Pedro n'diichi sá Cristo. Cuayiivi chi cho'ōo chuū ní ndichuuví apóstoles n'diichí yā Cristo. ⁶ Cuayiivi miiⁿ ní 'áámá tiempo nūuⁿ nyu^{n'}u ciento hermanos nduuvidaamá yā ní n'diichí yā Cristo chi 'āā nduuchi yā ye^{n'}ē nguaaⁿ

tinán'ā. N'deee cá yā yeⁿe nyuⁿu ciento hermanos sндуuchí yā ndíí maaⁿ, naati duu'ví yā n'díi yā. ⁷ Cuayiivi miiⁿ ní Jacobo, apóstol chi ndeē nduudu yeⁿ'é Dendyuūs n'diichi ntúuⁿ yā Cristo. Ní cuayiivi ní nducyaaca apóstoles n'diichí yā Cristo.

⁸ Cho'ōo 'yááⁿ n'dai nguuví ni 'úú, Pablo, n'diichi ntuúⁿ Cristo, 'áará chí 'úú nguéé intiinaáⁿ Cristo taachi cánéé yā iⁿ'yeeⁿdí 'cūū. ⁹ 'Úú, Pablo, nacadiinúúⁿ chí 'úú nguéé n'daacā 'úú, tan'dúúcā yeⁿ'e tanán'ā apóstoles chí candéé yā nduudu yeⁿ'é Ndyuūs. 'Úú nguéé cánéé chí cuuví apóstol ti vmnááⁿ vmnaaⁿ can'daá 'iiⁿ'yāⁿ yeⁿ'e yaācū yeⁿ'é Dendyuūs, ti neⁿ'é chí 'iiⁿntyéⁿ'ē ca'á yā orden chí 'caaⁿ'núⁿ yā 'iiⁿ'yāⁿ chí naⁿ'á yā yaacū yeⁿ'é Ndyuūs. ¹⁰ Maaⁿ ní 'úú 'aama apóstol 'úú ti Ndyuūs diíⁿ yā n'daacā n'dai nduucú. Caati Ndyuūs diíⁿ yā n'daacā n'dai nduucú maaⁿ ní 'úú idiíⁿ ntiíⁿnyuⁿ yeⁿ'é yā. Ní chííⁿ chí Ndyuūs diíⁿ yā nduucú dichíi'vē. Nguéé dámaāⁿ 'úú chí diíⁿ ca ntiíⁿnyuⁿ yeⁿ'é yā ti Ndyuūs. Ndyuūs chí diíⁿ yā n'daacā n'dai nduucú ní cánéé yā nduucú ní nginneé yā 'úú. ¹¹ Nguéé dē'ē vεε ndii nduuti chí 'úú o náⁿ'a yā chí candéé nduudu yeⁿ'é Ndyuūs, tí nús'ūū ngaⁿ'a 'nū nduudu miiⁿ. Ní ndís'tiī ní i'téénu nī nduudu miiⁿ.

'Iiⁿ'yāⁿ caⁿ'á yā nндуuchí yā yeⁿ'ē nguaaⁿ tinán'ā

¹² Ndís'tiī ní i'téénu nī chí ngaⁿ'a 'nū chí Cristo nduuchí yā yeⁿ'ē nguaaⁿ tinán'ā. ¿Táácā cuuví chí ngaⁿ'á nī chí nguéé nндуuchí 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ yeⁿ'ē nguaaⁿ tinán'ā? ¹³ Nduuti chí nguéé nндуuchi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ yeⁿ'ē nguaaⁿ tinán'ā Cristo ntúūⁿ ní nguéé 'āā nduuchí yā yeⁿ'ē nguaaⁿ tinán'ā. Ní

cuerpo yeⁿe Cristo canee na yáinyāⁿ ndíí maaⁿ.
 14 Ndúúti chi Cristo nguée^é 'āā nduuchí yā yeⁿe
 nguaaⁿ tináⁿā tuu'mi ní nduudu chi ngaⁿá 'nū
 nguée^é dichíí'vē. 'Tiicá ntúūⁿ nguée^é dichíí'vē chiinⁿ
 chi i'téenu 'nū yeⁿe Cristo. 15 'Tiicá ntuūⁿ chiinⁿ
 chi ngaⁿá 'nū chi nduudu cuaacu yeⁿé Ndyuūs,
 tuu'mi ní nduudu yaadi nduuti chi nguée^é 'tíicā.
 Naati ngaⁿa cuaacú 'nū chi Ndyuūs dííⁿ yā chi
 'āā nduuchi Cristo yeⁿē nguaaⁿ tináⁿā. Nduuti
 chi nguée^é nnduuchí tanáⁿā 'iíⁿyāⁿ yeⁿē nguaaⁿ
 tináⁿā 'tiicá ntuūⁿ nguée^é 'āā nduuchí Ndyuūs
 Cristo yeⁿē nguaaⁿ tinaⁿā. 16 Ndúúti chi tanáⁿa
 'iíⁿyāⁿ nguée^é nnduuchí yā yeⁿē nguaaⁿ tináⁿā, 'ti-
 ica ntúūⁿ, Cristo nguée^é 'āā nduuchí yā yeⁿē nguaaⁿ
 tináⁿā. 17 Nduuti chi Cristo nguée^é 'āā nduuchí yā
 yeⁿē nguaaⁿ tináⁿā nguée^é dichíí'vē chi i'téenu yú
 Ndyuūs. Ní s'uuúⁿ canee yú condenado ndúúcū
 nuūⁿndí yeⁿē yú. 18 Nduuti chi 'tíicā, tuu'mi ní
 'iíⁿyāⁿ chi 'āā i'téenu yā Cristo, ní maaⁿ ní 'āā
 n'díi yā, 'āā chindái yā ndúúcū nuuⁿndi yeⁿé yā.
 19 Nduuti chi nguée^é nduuchi Cristo yeⁿē nguaaⁿ
 tináⁿā tuu'mi ní s'uuúⁿ chi i'teenu yú Cristo,
 núúⁿmáⁿ nen'e chi snée yú na iⁿ'yeeⁿdí 'cūū neenē
 ndaachi yíínu yú nguée^é ti tanáⁿā 'iíⁿyāⁿ.

20 Naati cuaacu chi Cristo miiⁿ 'āā nduuchi yā
 yeⁿe nguaaⁿ tináⁿā. Ní Cristo miiⁿ ní 'iíⁿyāⁿ
 vmnááⁿ vmnaaⁿ chi nduuchí yā yeⁿe nguaaⁿ
 tináⁿa yeⁿē nducyáácá 'iíⁿyāⁿ chi n'díí. 21 Ti
 cáávā nuuⁿndi yeⁿe 'áámá saⁿa Adán, canée^é chi
 nducyaaca yú 'cuūvi yú. Ní cáávā chi diiⁿ 'aama
 saⁿā Cristo mííⁿ, canée^é chí nduuchi yú yeⁿē
 nguaaⁿ tináⁿā. 22 S'uuúⁿ ní yeⁿe Adán chi diiⁿ

nuuⁿndi sa. S'uuúⁿ ní 'iiⁿ'yāⁿ chi diiⁿ nuuⁿndi s'uuúⁿ. Taachí 'iiⁿ'yāⁿ diiⁿ nuuⁿndí yā tuu'mi canee chi 'cuūvi yā. S'uuúⁿ ní yeⁿ'e Cristo s'uuúⁿ ní 'cuεεti nduuchí yú. ²³ Ti 'áámá 'áámá 'iiⁿ'yāⁿ caⁿ'á yā nnduuchi yā yeⁿ'e nguaaⁿ tináⁿ'ā tan'dúúcā chi itunééⁿ 'iiⁿ'yāⁿ. Cristo 'āā nduuchi yā vmnááⁿ vmnaaⁿ yeⁿ'e nguaaⁿ tináⁿ'ā. Ní cuayiivi taachi ndaá Cristo na iⁿ'yeeⁿdí 'cūū taama vmnéⁿ'ēe, tuu'mi ní 'iiⁿ'yāⁿ chi n'díí chi yeⁿ'e Cristo, 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ ní caⁿ'á yā nnduuchi yā yeⁿ'ē nguaaⁿ tináⁿ'ā. ²⁴ Tuu'mi ní ndaā nguuvi chi 'cuiīnū iⁿ'yeeⁿdí 'cūū cuayiivi taachi chó'ōo tanducuén^{'ē} chi Dendyuūs Chiida yú neⁿ'é yā chi chó'ōo. Ní Cristo caaⁿ'maⁿ ntiiⁿ'nyúⁿ yā yeⁿ'ē nducyaaca 'iiⁿ'yāⁿ ndíí tīiⁿ yeⁿ'e iⁿ'yeeⁿdí 'cūū ndúúcū poder yeⁿ'ē. Tuu'mi ní Cristo ncaⁿ'á yā Chiidá yā tanducuén^{'ē} chi yeⁿ'e chi ngaⁿ'a ntiiⁿ'nyúⁿ yā. ²⁵ Ti maaⁿ ní Cristo miiⁿ canee yā tan'dúúcā 'áámá Rey. Ní taachi chí cuchée yā yeⁿ'ē tanducuén^{'ē} enemigo yeⁿ'e yā, tuu'mi ní enemigos yeⁿ'é yā canee yā tan'dúúcā chi canee yā mááⁿ ca'a Cristo; ²⁶ tuu'mi ní chi 'cuiinu enemigo yeⁿ'e Cristo chi vaadī n'gii. Ní Cristo chichεε yā yeⁿ'ē. ²⁷ Dendyuūs 'āā ca'a yā nducuén^{'ē} dendu'u na ta'ā Cristo ní Cristo ngaⁿ'a ntiiⁿ'nyúⁿ yā yeⁿ'e tanducuén^{'ē}. Ní nducuén^{'ē} canee tan'dúúcā chi canee maaⁿ ca'a Cristo. Cristo miiⁿ nguéeⁿ ngaⁿ'a ntiiⁿ'nyúⁿ yā yeⁿ'ē Chiidá yā naati Chiidá yā 'āā ca'a yā Cristo tanducuén^{'ē}. ²⁸ Taachí Cristo chεε yā yeⁿ'e tanducuén^{'ē}, tuu'mi ní Cristo, chi daiya Dendyuūs, ca'a yā nducuén^{'ē} na ca'a Dendyuūs chi Chiidá yā. Ní Cristo miiⁿ maáⁿ yā canee yā maaⁿ poder yeⁿ'ē Chiidá yā.

²⁹ ¿De'ε rā tuu'mi? Nduuti chi nguéeⁿ nnduuchi 'iiⁿ'yāⁿ s'eeⁿ yeⁿ'e nguaaⁿ tináⁿ'ā, ¿de'ε cúúví chi diíⁿ

yā 'ii'n'yān chi ndéēdínūn'nīn'yā cáávā tanán'a 'ii'n'yān s'een chi n'diī? ¿De'ē cáávā idiín yā 'tíicā? Nduuti chi nguée i'téenu yā chi 'ii'n'yān chi n'diī ca'ná yā nduuchi yā ye'n'ē nguaa'n tinán'a.

³⁰ 'Tiicá dendu'ū. ¿De'ē cúúví chí 'úú cuneé ndúúcū cáándá chi 'ii'n'yān 'caa'n'nún yā 'úú ndii hora mii'n? ³¹ Cuáácú chi nguuví nguuví 'ii'n'yān ne'n'e 'caa'n'nún yā 'úú cucáávā chi i'teenú Cristo. Cuáácú chi yeenú, ti cáávā Señor Jesucristo chi Señor ye'n'e yú ndís'tiī i'téenu nī Jesucristo ti 'úú nga'ná nduudu cuaacu ye'n'e Jesucristo nanáán ndís'tiī. ³² ¿De'ē chi cuuvi ye'n'é chí cuchéé ye'n'é 'ii'n'yān yáán Efeso chí diín yā nduucú tan'dúúcā 'iiti taa'n nduuti chí nguée nduuchi 'ii'n'yān s'een ye'n'e nguaa'n tinán'a? Tuu'mi ní nga'n'a yú 'tiicā: Che'e yú vaa, cu'u yú vaa, ti cavyaa'n ní 'cuūví yú.

³³ Nguée diín nī chí 'ii'n'yān cannche'ei yā ndís'tiī. Nduuti chí ca'ná nī ndúúcū 'ii'n'yān chí nguée n'daacā idiín yā tuu'mi ndís'tiī cuuví diín nī tan'dúúcā chí idiín 'ii'n'yān s'een. Nguée n'daacā chí diín nī 'tíica. ³⁴ Nadacadíínuu'n nī chεε chí diín nī. Ní diín nī cosa chí n'daacā. Ní nguée dínuu'ndí nī. Tanán'a 'ii'n'yān nguée deenú yā ye'n'e Dendyuūs. Chuū ní nga'ná ye'n'e ndís'tiī ní cuuví 'cuináa'n nī.

Ye'n'e tan'dúúcā chí 'ii'n'yān ca'ná yā nnduuchi yā ye'n'ē nguaa'n tinán'a

³⁵ Nduu'ví 'ii'n'yān ní cuuvi caa'n'mán yā chuu. ¿Táácā chí 'ii'n'yān chí 'āā tinán'a chí nnduuchi yā ye'n'e nguaa'n tinán'a? Ní vεε cuerpo ngai ye'n'é 'ii'n'yān s'een, ¿táácā canée? ³⁶ Ndís'tiī chí nga'n'a nī 'túúcā nguée nadacadíínuu'n nī ye'n'e chí nga'n'a nī. Ndís'tiī chí ngiīnu nī ndaata deenú nī chí ndaata

miiⁿ canéé chí n'dii vmnááⁿ vmnaaⁿ chí dichíí^{vē} ní ndeē n'gui'i ye^{n'}ē. ³⁷ Ndaata miiⁿ chí ndís'tī ngīnu nī. ¿'Áá nguéé tan'dúúcā 'áámá planta chí cuchiī, nduuti chí trigo, o nduuti chí nīⁿnuⁿ, o de'ē vεε ndaata chí véé? ³⁸ Dendyuūs diīⁿ yā chí 'cuiita ca'áámá ca'áámá ndaata miiⁿ tan'dúúcā chí ne^{n'}e yā, ní 'āā vi'í cā ca'áámá ca'áámá yaata naaⁿ ye^{n'}ē ndaata miiⁿ. ³⁹ 'Tíicá ntúūⁿ na i^{n'}yeendí 'cūū. Nguεε dáámá cuerpo ye^{n'}e 'iīⁿyāⁿ. 'Āā vi'í caā cuerpo ye^{n'}e 'iiti, 'āā vi'í caā cuerpo ye^{n'}ē 'yáádá, ní 'āā vi'í caā cuerpo ye^{n'}ē 'yáacā. ⁴⁰ Véé cuerpo ye^{n'}e cosa s'eeⁿ chí véé nanguuvi. Ní véé cuerpo ye^{n'}e 'iīⁿyāⁿ chí canéé na i^{n'}yeendí 'cūū. Ní cuerpo ye^{n'}e cosa chí véé nanguuvi ní δεενε. Ní 'aa vi'í caā cuerpo chí ndεενε ye^{n'}e 'iīⁿyāⁿ ye^{n'}e i^{n'}yeendí 'cūū. ⁴¹ 'Tíicá ntúūⁿ 'yá^{n'}ā, ní 'iīyū, ní 'iīnyūⁿ, ní nducyaaca ní δεενεε cá ní 'āā vi'í caā. Nguaaⁿ 'íīnyūⁿ s'eeⁿ chí δεενεé, nguεε dáámá tí 'āā vi'í caā. ⁴² 'Tíicá ntúūⁿ cuerpo ye^{n'}ē yú, ch'īī yú ní choō cuerpo ye^{n'}ē yú, naati taachi nnduuchi yú ye^{n'}e nguaaⁿ tiná^{n'}ā, 'āā ntéé nuuⁿndi yú. ⁴³ Maaⁿ ní idinuuⁿndi yú ní 'cuináaⁿ yú cáávā cuerpo ye^{n'}e yú. Naati taachi nnduuchi yú ye^{n'}ē nguaaⁿ tiná^{n'}ā, tuu'mi ní cuerpo ye^{n'}ē yú ní δεενε, ní n'daacā canéé. ⁴⁴ Maaⁿ ní cuerpo ye^{n'}ē yú ní ye^{n'}e i^{n'}yeendí 'cūū ní 'cuūvi yú. Ní taachi nnduuchi yú ye^{n'}ē nguaaⁿ tiná^{n'}ā, tuu'mi ní cuerpo ye^{n'}e yú ní ye^{n'}e espíritu. Nduuti chí véé cuerpo ye^{n'}ē yú chí ye^{n'}e i^{n'}yeendí 'cūū, tuu'mi ní véé cuerpo ye^{n'}ē yú chí ye^{n'}e espíritu.

⁴⁵ Canéé nguūⁿ ndii cuááⁿ vmnaaⁿ na libro ye^{n'}é Dendyuūs 'tíicā: Dendyuūs din'dái yā cuerpo ye^{n'}e sa^{n'}ā Adán chí sá^{n'}ā chí cunduuchi sá vmnááⁿ vmnaaⁿ. Naati táámá Adán chí cuayiivi

ní nguuvi yā Jesucristo. Ní Jesucristo miiⁿ ní ye^{n'}ē vida chi espíritu chi canduuchi. Ní Jesucristo ca'á yā vida 'ii^{n'}yāⁿ s'eeⁿ ye^{n'}ē i^{n'}yeendí 'cūū chi vida chi ye^{n'}ē espíritu. ⁴⁶ Nadacadíínuuⁿ nī ye^{n'}ē chuū. Vmnááⁿ vmnaaⁿ véé cuerpo tan'dúúcā cuerpo ye^{n'}ē s'uuúⁿ, ní cuayiivi véé cuerpo chi ye^{n'}ē espíritu. ⁴⁷ Dendyuūs din'dái yā Adán chi sa^{n'}a vmnááⁿ vmnaaⁿ ye^{n'}ē ya^{n'}á 'cūū. Naati sa^{n'}ā cuayiivi miiⁿ chíicā sa ná va'ai chεeti nguuvi ní sa^{n'}ā miiⁿ chí Jesucristo. ⁴⁸ Nducyáácá 'ii^{n'}yāⁿ ye^{n'}ē i^{n'}yeendí 'cūū canéé ndúúcū cuerpo tan'dúúcā 'ii^{n'}yāⁿ ye^{n'}ē i^{n'}yeendí 'cūū. Nducyáácá 'ii^{n'}yāⁿ chi ye^{n'}ē Cristo cuuvi canéé ndúúcū cuerpo tan'dúúcā cuerpo ye^{n'}ē Jesucristo chi ye^{n'}ē va'ai chεeti nguuvi. ⁴⁹ Maaⁿ ní cuerpo ye^{n'}ē yú tan'dúúcā cuerpo ye^{n'}ē 'ii^{n'}yāⁿ ye^{n'}ē i^{n'}yeendí 'cūū. Cuayiivi ní ndaāca yú 'áámá cuerpo ye^{n'}ē yú tan'dúúcā chi véé na va'ai chεeti nguuvi.

⁵⁰ Maaⁿ ní chuū nga^{n'}á ngīi ndís'tiī hermanos ye^{n'}é: Ndúúcū cuerpo ye^{n'}ē yú ndúúcū yuūtē ye^{n'}ē ndúúcū yuūuⁿ ye^{n'}ē nguéé cuuvi ndaa yú na va'ai chεeti nguuvi. Ndíi nguéé véé 'áámá cuaaⁿ dendú'ū chí nchoo ndúúcū chi nguéé nngoō. ⁵¹ Cuin'diichí nī. 'Úú ní nga^{n'}á n'gīn'í ndís'tiī ye^{n'}ē 'áámá cosa chi 'ii^{n'}yāⁿ nguεε deenu yā. Nguéé nducyaaca yú 'cuūvi yú. Naati Ndyuūs téé yā nducyaaca s'uuúⁿ 'áámá cuerpo chí ngai tan'dúúcā cuerpo ye^{n'}é yā chi ye^{n'}ē espíritu. ⁵² Ní 'áámá tiempo 'líiⁿ 'líiⁿ nūuⁿ tan'dúúcā chi 'áámá ingaaⁿ 'áámá in'gaadi nduuti-naaⁿ yú, máán n'chεetē nūuⁿ, ní n'daaⁿ cuerpo ye^{n'}ē yú, taachi 'cuεecu trompeta chí ndii na 'cuiinu. Ní taachi 'cuεecu trompeta miiⁿ, tuu'mi ní 'ii^{n'}yāⁿ chi

i'téenu yā Señor Jesucristo chi maaⁿ ní 'āā tináⁿā ní nducuéⁿ yā yeⁿ'ē nguaaⁿ tináⁿā ndúúcū cuerpo ngai yeⁿ'é yā chi 'āā ntéé choo. Ní 'tiicá ntúūⁿ. S'uuúⁿ chi i'teenu yú Jesucristo ní canduuchi yú, ní n'daaⁿ cuerpo yeⁿ'e yú. ⁵³ Cuerpo yeⁿ'e yú chí ngoō. Ní Ndyuūs canéé chí n'daaⁿ yā cuerpo yeⁿ'ē yú ní téé yā s'uuúⁿ táamá cuerpo chí nguéé nchoo. Cuerpo yeⁿ'ē yú chí n'gī, Ndyuūs canéé chí téé yā s'uuúⁿ táamá cuerpo chí 'āā ntéé ndaa nguuvi chí 'cuūvī. ⁵⁴ Taachí cuerpo yeⁿ'ē yú chí n'gī ní ngoo, 'āā n'daaⁿ cuerpo yeⁿ'e chí nguéé cuuvi n'gī ndíi nguéé cuuvi chōō. Tuu'mi cuuvi cuaacu chí canéé nguūⁿ ndii cuááⁿ vmnaaⁿ na libro yeⁿ'e Ndyuūs 'tíicā: Vida cuen'e daāⁿmaⁿ miiⁿ ní chichéé yeⁿ'ē vaadī n'gīi miiⁿ ti 'āā ntéé ch'iī 'iiⁿ'yāⁿ. ⁵⁵ Vaadī n'gīi ní 'āā chó'ōo. ¿Táácā cuuvi cuchéé vaadī n'gīi yeⁿ'e 'iiⁿ'yāⁿ chí nguéé cuuví 'cuūví yā? ¿Táácā cuuví diiⁿ vaadī n'gīi miiⁿ tan'dúúcā chí 'áámá 'iiti chí nga'a tī 'iiⁿ'yāⁿ ní n'gīi yā? Nguéé cuuvi. ⁵⁶ Nuunⁿdi miiⁿ chí diiⁿ yú, chíiⁿ chí tee lugar vaadī n'gīi, ní n'gīi yú. Ní vaadī n'gīi miiⁿ diiⁿ tan'dúúcā chí nga'a tī 'iiⁿ'yāⁿ ní n'gīi yā. Ley miiⁿ chíiⁿ chí diiⁿ chí 'iiⁿ'yāⁿ deenu yā chí véé nuunⁿdi yeⁿ'e yā. ⁵⁷ Nca'a yú gracias Ndyuūs, ti nginneé yā s'uuúⁿ chí ichéé yú yeⁿ'e nducuén'e chí yeⁿ'ē yááⁿ'nguiinūⁿ cáávā Señor Jesucristo yeⁿ'ē yú. ⁵⁸ Cáávā chuū ndís'tiī hermanos yeⁿ'é chí neⁿ'e taaví, 'cuéetinééⁿ n'daaca nī ndúúcū chiiⁿ chí i'téenu nī. Ní nguéé n'daaⁿ chíiⁿ chí i'téenu nī. Ní cuen'e daāⁿmaⁿ diiⁿ nī ntiiⁿnyuⁿ yeⁿ'e Señor Jesucristo yeⁿ'ē yú. Ní deenú nī chí ntiiⁿnyuⁿ miiⁿ ní véé chíiⁿ'vē.

16

Yen'e ofrenda caavā hermanos

¹ Maaⁿ ní nen'É caaⁿmáⁿ ndís'tiī yen'e ofrenda yen'É nī chi ca'á nī 'iīⁿyāⁿ chi i'téenu yā Jesucristo cáavā 'iīⁿyāⁿ ndaachíⁱ snée yā ní nguéé dendu'ū yen'ē. Dííⁿ nī tan'dúúcā chi 'úú ngaⁿ'á ngī 'iīⁿyāⁿ yen'e tanáⁿ'ā yáacū s'eeⁿ na yáⁿ'āa Galacia. ² 'Tíicā dííⁿ nī. Nguuví vmnááⁿ vmnaaⁿ yen'É ndéētē chi domingo miiⁿ, ca'áamá ca'áamá ndís'tiī ní cu'néeⁿ nī 'āā vi'í caā parte yen'É nī chi tunéeⁿ Ndyuūs chi yen'e nducuén'ē chi Ndyuūs tee yā ndís'tiī. Ní ndís'tiī ca'a nī ofrenda yen'É nī na ta'a 'iīⁿyāⁿ chí ngaⁿ'a ntiiⁿnyuⁿ yen'e yáacū. Ní taachi 'úú ndaá nguéé canéeⁿ chi ca'a nī ofrenda yen'e nī. ³ Ní taachi ndaá, 'úú dicho'ó 'iīⁿyāⁿ chi ndis'tiī ne'én nī chi candéé yā ofrenda yen'É nī ndíí yāāⁿ Jerusalén. 'Iīⁿyāⁿ miiⁿ candéé yā carta yen'É ndúúcū ofrenda yen'e nī. ⁴ Nduuti chi 'úú caneé chi caⁿ'á yāāⁿ Jerusalén tuu'mi 'iīⁿyāⁿ s'eeⁿ caⁿ'á yā nduucú.

Pablo caⁿ'a yā chi caⁿ'á yā yaāⁿ s'eeⁿ

⁵ Caneé chi cho'ó na yáⁿ'āa Macedonia. Ní taachi cho'ó na yáⁿ'āa miiⁿ cuayiivi ní ndaá na yāāⁿ Corinto ní cuneé ndúúcū ndís'tiī. ⁶ Nen'É chi cūnēe ndúúcū ndis'tiī tiempo chi 'iichéé. Ní cuayiivi ní ndís'tiī cuuvi caⁿ'á nī nduucú 'téé nūuⁿ naachi 'úú naⁿ'á cuaaⁿ cyúúní. ⁷ Nguéé nen'É n'diichí ndís'tiī taachi cho'ó yāāⁿ vaacú nī, naati canéeⁿ ngiinú chi ndaá n'diichí ndís'tiī 'áámá tiempo nduuti chi Ndyuūs téé yā lugar 'úú. ⁸ Naati cuneé na yāāⁿ Efeso ndii tiempo yen'e 'viicu yen'e Pentecostés. ⁹ Miiⁿ ní véeⁿ n'deeⁿ ca ntiiⁿnyuⁿ chi dííⁿ. Ní yāāⁿ Efeso miiⁿ tan'dúúcā 'áámá cheendi va'āi chi

ch'εετε n'dai nī ndεενέε n'dai caavā 'úú, ti vέέ cá ntiinnyuⁿ chi diíⁿ. Miiⁿ ntúūⁿ neene vεε 'iiⁿyāⁿ chi induuví táaⁿ yā yeⁿ'é.

10 Ndúúti chi ndaa saⁿ'ā Timoteo nanááⁿ ndís'tiī, canéé chi diíⁿ nī recibir saⁿ'ā miiⁿ tan'dúúcā 'áámá saⁿ'ā chi diíⁿ ntiinnyuⁿ sa yeⁿ'é Ndyuūs, ti saⁿ'ā miiⁿ ní idiiⁿ sa ntiinnyuⁿ yeⁿ'é Ndyuūs tan'dúúcā 'úú. 11 Mar 'áámá ndís'tiī nguέé diíⁿ nī ndúúcū Timoteo tan'dúúcā chi saⁿ'ā chi nguεε n'daacā, ní nguέé deenu sa. Cuaviivi taachi dicho'ó nī Timoteo miiⁿ cuaaⁿ cyúúní, dicho'ó nī saⁿ'a miiⁿ ndúúcū n'dai. Caneé ngiinú chi ndaa sa ndúúcū tanáⁿ'ā hermanos nanááⁿ 'úú.

12 'Úú neⁿ'é chi hermano Apolos ndaa sa nanááⁿ ndís'tiī taachi ndaa tanáⁿ'ā hermanos. Apolos miiⁿ nguέé neⁿ'e sa ndaa sa maaⁿ, naatí ndaa sa nanááⁿ ndís'tiī taachi vέé yaaⁿ sa.

Pablo diíⁿ yā saludar hermanos

13 'Cuééte n'daacá nī ndúúcū cuidado. Ní 'cuεetinéé n'daacá nī ndúúcū chi i'téenu nī chi yeⁿ'e Ndyuūs. Ní tan'dúúcā saⁿ'ā n'gεεte diíⁿ yā ní 'tíicā diíⁿ nī. Ní cunéé diitú nī. 14 Tanducuéⁿ'é chi diíⁿ nī, ní diíⁿ nī ti neⁿ'e nī Ndyuūs.

15 Ndís'tiī ní deenú nī chi 'iiⁿyāⁿ yeⁿ'e va'āī saⁿ'a Estéfanos s'téenu yā Jesucristo vmnááⁿ vmnaaⁿ taachi snee yā na yáⁿ'āa Acaya. 'Úú yaa'ví ndís'tiī chi 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ neⁿ'é yā diíⁿ yā ntiinnyuⁿ chi nginneé nducyaaca 'iiⁿyāⁿ chi i'téenu yā Señor Jesucristo yeⁿ'e yú. 16 'Úú ngiicá ndís'tiī hermanos yeⁿ'é, chi 'caandiveéⁿ nī yeⁿ'e chi ngaⁿ'ā 'iiⁿyāⁿ s'eeⁿ yeⁿ'e va'ai Estéfanos ní cunneé nī 'áámá 'áámá 'iiⁿyāⁿ chí idiiⁿ ntiinnyuⁿ yeⁿ'é Dendyuūs. 17 Yeenú

chi ndaa hermano Estéfanos ndúúcū hermano Fortunato ndúúcū hermano Acaico. N'daacā chi canée yā ndúúcu nī na lugar ye^{ní}é. ¹⁸ 'Ii^{ní}yāⁿ s'eeⁿ nī nduūvī n'daí yā na espíritu ye^{ní}é ní ca^{ní}á yā nduūvī n'daí yā na espíritu ye^{ní}e nī dendú'ū. Canée chi díⁿ nī aceptar taná^{ní}ā 'ii^{ní}yāⁿ chi díⁿ yā tan'dúúcā 'ii^{ní}yāⁿ s'eeⁿ.

¹⁹ 'Ii^{ní}yāⁿ ye^{ní}e yaācū ye^{ní}e yá^{ní}āa Asia dicho'ó yā saludos ye^{ní}é nī: N'daí nī, nga^{ní}a yā. Sa^{ní}a Aquila ndúúcū n'daataá Priscila ndúúcā 'ii^{ní}yāⁿ ye^{ní}e yaācū chi snée yā ndavaacú yā dicho'ó yā saludos ye^{ní}e nī: N'daí nī, nga^{ní}a yā. ²⁰ Nducyáácá hermanos ní dicho'ó yā saludos ye^{ní}e nī: N'daí nī, nga^{ní}a yā. Ndís'tiī ní caa^{ní}ma^{ní} nī 'tíicā ye^{ní}e hermanos: N'daí yā, nga^{ní}a nī. Ní ca^{ní}á nī ta'a nī taachi díⁿ nī saludar hermanos ti ndís'tiī ní ne^{ní}é nī Dendyuūs.

²¹ 'Úú Pablo dingúúⁿ carta miiⁿ ndúúcū ta'á, ní: N'daí nī, nga^{ní}á.

²² Nduuti chi 'áámá sa^{ní}ā nguée idiné^{ní}e yā Señor Jesucristo ye^{ní}e yú 'āā cuuví yā condenado. Nii^{ní}nu^{ní} nii^{ní}nu^{ní} canee tiempo chi Señor Jesucristo ye^{ní}é yú cuuvi ndaa ntúu^{ní} yā.

²³ Ní Señor Jesucristo ye^{ní}e yú téé yā ndís'tiī nducué^{ní}é chi n'daacā ye^{ní}e yā. ²⁴ 'Úú ne^{ní}é ndís'tiī ti ndís'tiī ní ye^{ní}e Cristo Jesús ndís'tiī. 'Tíicā.

**Nduudu n'dai ye^{n'}e Ndyuūs ye^{n'}e cuicateco
ye^{n'}e Tepeuxila
New Testament in Cuicatec, Tepeuxila
(MX:cux:Cuicatec, Tepeuxila)**

copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cuicatec, Tepeuxila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cuicateco, Tepeuxila [cux], Mexico

Copyright Information

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cuicatec, Tepeuxila

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

28b090dc-326e-56c7-994e-5d3354d1d54f